

POGRINDŽIO SPAUDA PLEČIASI

Vakarų spaudos stotų nuomone, Sovietų Sąjungoje nuolat stiprėja tik pagrindinio žurnalo skaičius, bet ir jo poveikis krašto gyventojams. Apie tą požymį slaptąją spaudą jau paskelbė Bostone leidžiamas dienraštis "The Christian Science Monitor", gruodžio 24 d. laidojo.

Laikraščio bendradarbis Paul Wohl teigia, kad slaptasis laikraštis, pavadintas "Dabartinių įvykių kronika", pasirodo kartą per du mėnesius ir jis Sovietijoje jau leidžiamas bent 14 mėnesių. Kalbama apie to leidinio devintąjį numerį, kurio data -- 1969 m. rugpjūčio 31 d. Leidinys rašomas mašinėle, turi ligi 10,000 žodžių, kai kurie egzemplioriai padinginami fotostatiniais būdu ar perspausdinami.

Dar 1968 metais, laikraščiu pasirodžius, jis savo viršelyje buvo nurodęs, kad tie metai -- tai žmogaus teisių metais Sovietų Sąjungoje ir čia pat paskelbta žmogaus teisių deklaracijos 19-jo straipsnio citata apie tai, kad "Kiekvienam žmogui pripažįstama laisvė turėti laisvą nuomonę bei laisvai ją skleisti".

Žmogaus teisės bei jų pažeidimas Sovietijoje, tai pagrindinis to slapto leidinio turinio bruožas -- per 14 mėnesių toji "Kronika" jau yra atskleidusi bent tūkstantį žmogaus teisių grupaus pažeidimo Sovietų Sąjungoje atvejų.

Kadangi "Kronika" pasirodo tam tikrais tarpiniais, tai verčia daryti išvadą, kad leidinys turi vis naujų skaitytojų bei platintojų. Jo straipsniai, kaip nurodoma Bostono dienraštyje, be politikos atspalvio ir pateikia daugiau faktiškąją, gryną medžiagą. Tai atitinka naujosios sovietų kartos būdinguosius bruožus -- šioji vengia kelti ideologinius klausimus ir leisti į teoretinius išvedžiojimus. Dėl to "Kronikos" poveikis į skaitytojus, palyginus su įprastiniais totalitarizmo puolimais, žymiai veiksmingesnis.

Laikraštis skelbia duomenis apie nepasitenkinimo reiškinius visame krašte, jis pateikia atvirų laišku tekstus, įvairių, sovietinio režimo persekiojamų mažumų atsisaukimus, nurodo į kitų pagrindinio leidinio turinį, visa tai liudija, kad "Kronika" turi platintojų bei talkininkų visoje Sovietų Sąjungoje.

Minėtas leidinys yra virtęs protesto Sovietijoje garsiakalbiu. Jis ne

(Nukelta į 2 psl.)

IŠDAVIMAS AR IŠVADAVIMAS?

VOKIEČIŲ-SOVIETŲ DERĖJIMOSI PERSPEKTYVOS

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Mes jau minėjome sovietų 'sturmovčią' trijuose užsienio politikos frontuose: santykiuose su amerikiečiais, kiniečiais ir vokiečiais. Jei pirmuose nelauktina ypatingų pasikeitimų, santykiai su vokiečiais yra daugiau stebėtini ir lietuviams ypatingai svarbūs dėl geografinės padėties.

Kalbant apie juos, visų pirma reikia pastebėti, kad laikai taip pasikeitė, kad tai, kas pirmiems trims Bonnos kancleriams atrodė tautos ir valstybės išdavimu, ketvirtam -- Willy Brandt -- atrodo visai nebaisiu ir priimtiniu žingsniu į santykių pagerinimą: būtent, Rytų Vokietijos pripažinimas ir glaudus santykių su ja užmezgimas. Labai galimas daktas, kad 1972 žiemos olimpijadą Muenchene stebės kartu ir Vakarų ir Rytų Vokietijos prezidentai.

Iš vienos pusės tai didelis sovietų laimėjimas, tačiau kartu jame slypi vėlesnis jų pralaimėjimo pavojus. Kaip žinia, Kremlius, kuris mėgdavo slaptą pafilrtuoti su Bonna, oficialiai jos ambasadą Maskvoje boikotavo -- į ją ne silankė jokie aukštesni sovietų pareigūnai. Reikalingas santykiavimas buvo atliekamas daugiau per sovietų ambasadą Bonnoje. Bet po to, kai sovietų ambasadorius Bonnoje vieną gražų sekmdienį pranešė apie savo vyriausybės sutikimą tartis dėl atsisakymo nuo jėgos pavartojimo tarpusavio santykiuose, skambutis ir prie Bonnos ambasados Maskvoje tapo dažniau naudojamas. Kai ten vietoje Vakarų Vokietijos Profesinių Sąjungų pirmininkas Heinz Oskar Vetter, į ją netikėtai atvyko ir Sovietų Profsąjungų pirmininkas Še-

pinas, kuris yra Nr. 6 sovietų hierarchijoje, su tokiu gausiu palydovų būriu, kad vokiečių moteris neteko joms skirtų vietų prie vaisių stalo. Tai, žinoma, smulkmena, bet turint galvoje visas sovietų-vokiečių santykių 'plonybes' -- labai reikšminga. Be to, Šeplepinas rado reikalo pareikšti kad tai kas gera vokiečių darbininkui, gera ir sovietiniam!

Čia reikia prisiminti, kad gerų santykių su sovietais siekė jau senasis Konradas Adenaueris, tačiau jis jais norėjo išvaduoti Rytų Vokietiją iš Maskvos nagų. Tačiau Kremlius nenorėjo atsisakyti savo grobio ir su pagrindu. Po įvairių nesekmių ir nelaimių bei begalinio vargo vokiečiai pasiekė 'ūkinio stebuklo' ir kiek modifikuotoje sovietinėje sistemoje. Šiandien Rytų Vokietija su 18 milijonų savo gyventojų yra pramoningiausia ir turtingiausia, su aukščiausiu pragyvenimo lygiu, valstybės visoje sovietų įtakos ir 'globos' zonoje. Ūkiniai ir politiniai ji pasidarė nepaprastai svarbi Sovietijai.

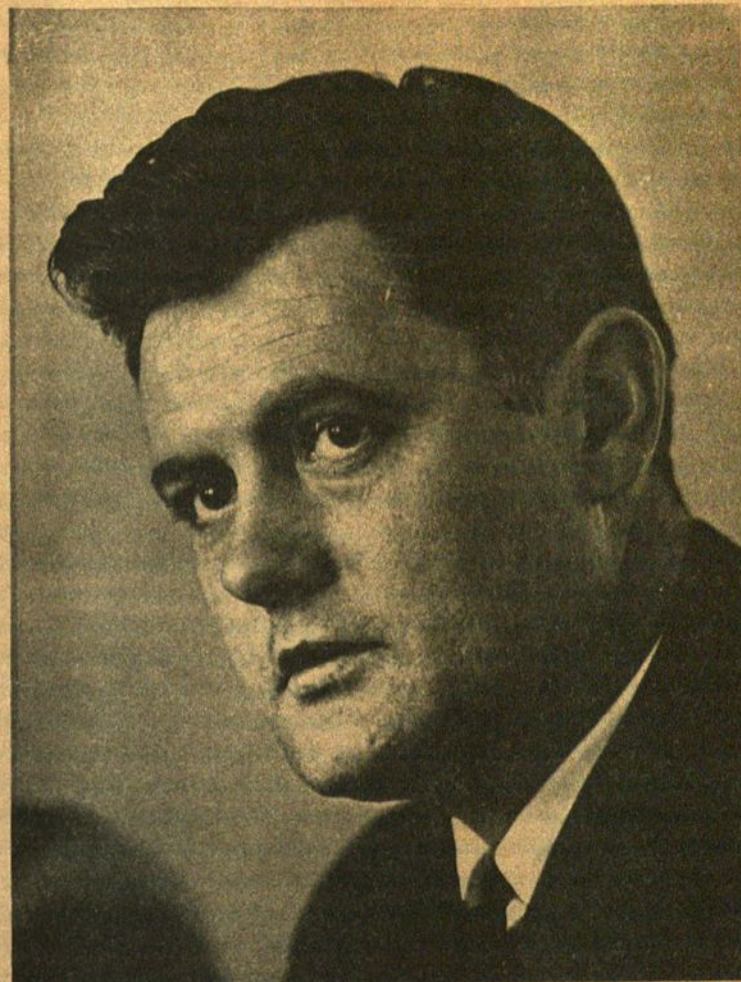
Laikui bėgant nuotikos abejose Vokietijose keitėsi. Jei prieš 10 metų 80% Vakarų Vokietijos gyventojų nesutiko su Rytų Vokietijos suverenumo pripažinimu, šiandien 51% jau mano, kad tai neišvengiamas dalykas. Pati Bonnos vyriausybė dėl įvairių priežasčių (daugiau vidaus kaip užsienio politikos) nori išvengti galutinio suverenumo pripažinimo, tačiau sutinka su Rytų režimu bendrauti visose srityse, lyg toks jau būtų. Antra vertus, ir jaunesnė Rytų vokiečių karta yra lyg ir apsipratu-

si su savo būkle ir ją toleruoja.

Iki šiol didžiausiaklūtis geresniems sovietų-Bonos santykiams buvo Ulbrichto režimas, kuris buvo, bolševikiškesnis už Maskvos. Bet koks susitarimas būtų tam režimui smūgis. Ir dabar jis stengiasi visų pirma išgauti sau pripažinimą prieš bet kokią susitarimą, tačiau Vakarų Vokietijoje dabar manoma, kad tas pripažinimas, jei jis vestų prie didesnio Rytų Vokietijos nepriklausomumo nuo Maskvos, gali būti naudingas ir Vakarų Vokietijai bei visai centro Europai.

Tarp kitko, suverenumo pripažinimas Rytų Vokietijai staiga pavertų 'užsieniu' Vakarų Vokietijai, kuri iki šiol davė įvairiausių ūkinių lengvatų, Rytų Vokietijai skaitydama savo vidaus dalimi. Atseit, pripažinimas ūkiškai Rytų Vokietijai nebūtų naudingas, tačiau iš kitos pusės jos didesnis suverenumas pragai pasitaisius gali praversti didesnės laisvės išgavimui.

Vienu žodžiu, situacija yra tokia: sovietams reikalingi geri santykiai su vokiečiais, kad išnaudotų jų ūkinį pajėgumą savo pragyvenimo lygio pakėlimui, jie reikalingi ir tam, kad politiniai apsaugotų savo užnugarį konfrontacijoje su kiniečiais. Iš kitos pusės, tie santykiai net jei ir privestų ne tik prie de facto, bet ir de jure R. Vokietijos bei Oderio Neisės linijos nuolatine siena pripažinimo, žada tam tikrų šansų atečiai. Jei jie privestų prie geresnės ūkinės būklės sovietuose ir jų satelituose, jie gali sužadinti ir didesnę laisvės troškimą, kuris gal nepasireikš revoliucijomis, bet išnaudos pirmą (Nukelta į 2 psl.)

Inž. Valdas V. Adamkus

Inž. Valdas Adamkus paskirtas pareigom Nixono administracijoje

Iš Washingtono gauta žinia, kad ten Vidaus Reikalų Departamente sausio 5 d. buvo paskirtas ir prisakdintas inž. Valdas V. Adamkus kaip Special Assistant to U.S. Commissioner, Vandens Kontrolės Administracijoje (Federal Water Pollution Control Administration).

Šis aukštas federalinis paskyrimas yra siejamas su prez. Nixono pradėta stipria akcija už gamtos turtų apsaugą, kovojant su vandens ir oro užteršimu.

Vladas Adamkus kurį laiką dirbs Washingtono ir susipažins su esamomis problemomis.

Vandens Kontrolės Administracijos Commissioner žinioje yra visos JAV vandens apsaugos federalinės įstagos, tyrimų laboratorijos, federalinių fondų paskirstymas atskiroms valstijoms ir vandens apsaugos įstatymų vykdymo priežiūra. Prez. Nixono administracija skiria ypatingą dėmesį kovai su gamtos užteršimu ir vien tik vandens apsaugai nusistačiusi skirti 10 milijonų dolerių. Persekančius 5 metus yra numatyta praversti milžinišką JAV upių ir ežerų išvalymo ir apsaugojimo programą.

Šie keli faktai rodo, kokio aukšto posto Nixono administracijoje pasiekė mūsų tautietis, pradėjęs politinę karjerą savo jaunystėje.

Visi gerai atsimename prezidentinių 1968 metų rinkimus. Tada Chicagoje į Sanitarijos distrikto patikėtinius respublikonų partijos sąrašu kandidavo inž. Valdas V. Adamkus. Rinkiminės nuotaikos buvo labai gyvos. Lietuviai savais kandidatais labai domėjosi, rinkiminėje veikloje nuoširdžiai dirbo. Tuo pačiu respublikonų

partija stipriai rėmė minėtai vietai inž. V. Adamkaus kandidatūrą. Todėl mūsų kandidato vardas ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių tarpe buvo plačiai žinomas. Rinkimų dieną už inž. V. Adamkų atidavė savo balsus arti milijono žmonių. Nežiūrint to, jis labai maža nesekme pralaimėjo savo konkurentui, kuriam tepavyko surinkti nežymią balsų daugumą.

Inž. Valdas Adamkus yra gražiai užsirekomendavęs politinėje veikloje turi tam reikiamas kvalifikacijas ir dabartinioms pareigoms. Jis visada ramus, kietų principų, tiesus, atviras ir gerai pažįstas šio krašto politines problemas. Jis ras progų pristatyti ir mūsų pavergtos tėvynės reikalus. Šiam jaunam, energingam visuomenininkui ir politinės karjeros pradininkui inž. Valdui V. Adamkui tegalime palinkėti šiose atsakingose pareigose sėkmės ir ateityje įkopti į politinio gyvenimo aukštumas.

Tuo mes, lietuviai, galime džiaugtis ir didžiuotis.

● WASHINGTONE gyvenančių užsienio diplomatų apsaugimui nuo plėšikų, kurie ten siauriau labiau negu kituose miestuose, prezidentas Nixonas nutarė įsteigti specialios policijos apsaugą iš 800 vyrų, kurie atsieis 4 milijonus dolerių. Kol ši apsauga pradės veikti, dabar Baltųjų Rūmų 274 policininkai saugo diplomatus nuo užpuolimų. Neseniai britų ambasados narys vos išsigelbėjo nuo plėšikų, kurie dienos metu buvo užpuolę.

● NEW YORKE kovo 24 d. Waldorf Astoria viešbutyje bus parduodamas iš varžytinių rečiausias pašto ženklas išleistas britų Guyanoje. Manoma, kad jo kaina bus įvaržyta iki pusės milijono dolerių.

Su sovietais niekad nežinai ką jie turi kitoj rankoj...

PO PIETŲ KRYŽIUM

VL. RADZEVIČIUS

KRAŠTO VALDYBOS PIRMININKUI S. NARUŠIUI MIRUS

Pereitose informacijose trumpa žinute Dirvos skaitytojams buvo pranešta, kad Sydnejuje mirė Simas Narušis. Kaip Krašto Valdybos pirmininkas, jis vadovavo Australijos Lietuvių Bendruomenei penkerius metus. Tą jo vadovavimo laikotarpį galima būtų pavadinti konsolidaciniu bandymų periodu. Pats Simas Narušis lietuviškų jėgų konsolidacijai skyrė ypatingai didelę savo darbo ir jėgų dalį.

Nerašytas įstatymas reikalauja iš mūsų apie mirusius kalbėti tik gerai arba iš viso niekonekalbėti. Reikalavimas labai archaiskas ir žalingas. Kiekvienas miręs žmogus, ypač visuomenininkas, palieka mums ne tik savo darbo vaisius, bet ir dirvonus, kuriuose tuos vaisius brandino. Palieka ne tik tikslus, bet ir priemones, kuriomis tų tikslų siekė.

Velionis Narušis, kaip Krašto Valdybos pirmininkas, atkakliai siekė lietuviškos vienybės. Vienybės pačioje Bendruomenėje, kaip daugelyčiame organizuotame junginyje. Vienybės tarp Bendruomenės ir nuo jos atitrūkusių katalikiškų organizacijų, kurias čia apjungia Katalikų Federacija. Kaip vienijantis apaštalas, jis apvažinėjo beveik visas Australijos lietuvių kolonijas, turėjo eibes viešų ir privačių pasitarimų bendruomenėse ir parapijose. Jis gvildeno šimtus klausimų, taikė susikivirčiusias grupes ir pavienius veikėjus.

Velioniui pavyko sustiprinti ir kiek praplėsti lieptą, kuriuo vyksta šio toks judėjimas tarp bendruomenės ir katalikiškų organizacijų. Pradedama įsitikinti, kad vadinamieji bendruomenininkai nėra jau tokie baisūs, kaip katalikiškų organizacijų veikėjai juos vaizduodavosi. Iš kitos pusės pradedama suprasti, kad katalikiškos organizacijos, nors formaliai ir nesijungdamos prie Bendruomenės, dirba tą patį lietuvišką darbą ir nusipelno atitinkamo respekto. Jeigu velionies pradėto šia linkme darbo niekas drastiškai nepertrauks, laikui bėgant gal bus prieita prie pilnesnio nuoširdumo ir bendrų jėgų sutelkimo bendriems sunkumams nugalėti. Tačiau kelias ilgas ir grumtuotas. Jis sutrumpėtų per pusę, jeigu abi pusės darytų lygius žingsnius.

Pačios Bendruomenės cementavime velionies bandymai laikiniais atvejais vedė prienepageidaujamų vaisių. Ypač tada, kai atskiros asmenų grupės apversdavo vizituojantį pirmininką įvairiausiais skundais prieš atskirus veikėjus ar kultūrininkus. Jo privatus pasitarimai, esmėje skirti nesklaidumams lyginti, dalyvius nesudrausminius, grėsdavo išvirsti į "liaudies teismus" prieš nepageidaujamus asmenis. Pačiam pirmininkui būdavo statomi ultimatumai, grasinama neskaityti bendruomenės laikraščio ir t.t. Ir čia, tuose ultimatumų statymuose velionis suklupdavo. Norėdams būti visiems geras, bijodamas nustoti rėmėjų, "valdžios užnugario", jis nedrįsdavo imtis griežtesnės linijos ir kartais net duodavo suprasti, jog ultimatumams pritaria. Tie patys motyvai, atrodo, versdavo velionį vienuose pasisėkėjimuose pritarti vienai, o kituose -- kitai pusei. Tai nebūdavo neutralumas. Išėdavo taip, kad kiekviena besiginčijanti šalis, išklausiusi pirmininko paskatinimų "laikykis, vyrai", neturėdavo mažiausios abejonės, jog jis remia jų nusistatymą. O toks įsitikinimas savaime didindavo besiginčijančių šalių užsispyrimą ir ambicijas.

Australijos lietuvių atminty Simas Narušis pasilieka ne tik kaip energingas konsolidatorius, bet ir kaip skaidrus optimistas, kuris buvo įsitikinęs, kad Bendruomenėje viskas tvarkoj ir kad visų darbus reikalinga girti. Jei jo sucementavimo bandymai nevisur davė teigiamų vaisių, žymios kaltės dalies reikėtų ieškoti užslėptuose atskirų grupių interesuose ir tų interesų siaurume.

● INŽ. KOSTAS TYMUKAS atvyko iš Darvino į Adelaidę praleisti savų atostogų. Savo laiku Tymukas buvo aktyvus Adelaidės bendruomenės gyvenime, bet jau treti metai dirba Darvine (pačioje Australijos šiaurėje, tropikiniame klimate), kaip reziduojantis Works and Housing inžinierius. Tai palyginti aukštos ir atsakingos pareigos, kurios turi kompensuoti sunkias klimatinės sąlygas. Atrodo, kad noras išmokslinti vaikus (auga jų šeši) privers inž. Tymuką grįžti atgal, nes Darvinas neturi universiteto ir aukštesniųjų gimnazijos klasių.

● ADELAIDEJE, ruošiant medžiagą šiam Dirvos numeriui, dar tebevyksta Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos suvažiavimas, kurį organizatoriai, norėdami labiau išpopuliarinti, pavadino Australijos Lietuvių Katalikų Dienomis. LKF pirmininkas p. Laukaitis pareiškė, kad suvažiavimas pavadintas L.K. Dienomis norint patį suvažiavimą labiau suaktyvinti ir sukelti didesnį susidomėjimą. Visi lietuviai katalikai, pabrėžia p. Laukaitis, priklauso Katalikų Federacijai, tačiau ši mintis dar nesanti tinkamai įsąmoninta platesniuose lietuvių katalikų sluoksniuose. Davė naują vardą, organizatoriai prie suvažiavimo prijungė Literatūros, Dainos ir Muzikos vakarą, o taip pat Talentų vakarą. Tuose kultūriniuose rengimuose teko tenkintis daugiausia tik Adelaidės pajėgomis. Iš svetur at-

Pogrindžio spauda Sovietijoje

(Atkelta iš 1 psl.)

tik skelbia atvirus laiškus bei atsisaukimus, bet ir žinias apie bylas, paskirų kovotojų už laisvę Sovietijoje suėmimus, jų ištrėmimus, ne pasitenkinimo bei netvarkos reiškinius krašto darbininkų tarpe, režimui nepalankų sąjūdį ne tik sovietų kariuomenėje, bet net ir saugumo pareigūnų tarpe.

Jau pats to slapto leidinio pasirodymas ir režimo nesugebėjimas ar nenoras jo sustabdyti akivaizdžiai liudija: nepasitenkinimo, rūgimo judėjimas Sovietų Sąjungoje ne tik neblėsta, bet vis daugiau ryškėja bei plinta. Jis yra apėmęs ne tik rašytojų, menininkų ar mokslininkų sluoksnius, bet žymiai daugiau krašto gyventojų, kurie vis drąsiau ir dažniau reikalauja teisių, kurios įstatymų jiems pripažįstamos ar reikalauja atitaisyti seniau jiems padarytas skriaudas.

Vis dėlto, nors minėtoji "Ivykių kronika" laikytina išimtinu leidiniu, nes ji išsamiai nurodo į žmogaus teisių pažeidimus Sovietijoje, tačiau ji -- nevienintelis pogrindžio leidinys. Slaptų laikraščių, pvz. "Feniks" ir pan., pasirodo nevienodais tarpais ir jie įvairiais keliais patenka į Vakarus bei stropiai sekami sovietinio gyvenimo stebėtojų.

"Kronika" savo 9-je laidoje skelbė apie įvairius nepasitenkinimo sąjūdžius, demonstracijas bei bylas. Mums ir Baltijos kraštų gyventojams idomu, kad leidinio 5-me numeryje (1968 m. gruodžio 31 d.) paskelbta santrauka Estijos mokslininkų bei specialistų memorandumo, kuriuo estai reikalavo siekti demokratizacijos vyksmo sovietų bendruomenėje.

Devintoje laidoje (1969 m. rugpiūčio 31 d.) paskelbta apie Sovietų Sąjungoje kilusius protestus ryšium su Čekoslovakijos okupacijos metinėmis. Ta pačia proga pranešta, kad Estijos Žemės ūkio akademijos studentai 1968 m. užgavėnių metu Tartu mieste gatvėse buvopasirodę plakatais, bylojančiais:

"Sveikiname turistus tankų igulose...", "Jankiai, keliaukite namo ir pasitraukite nuo Chud ežero" (Peipaus ežeras ties Estijos - Sovietų sienos).

Be to, toje pačioje laidoje pranešta apie povan-

deninio laivyno karininkų suėmimus Leningrade ir Taline, Estijoje. Vienas tų karininkų, estas -- politinio skyriaus pareigūnas, buvo pateikęs projektą "Demokratinio judėjimo Sovietų Sąjungoje Programai".

"Kronika" buvopaskelbusi, kad tuo metu sovietinis saugumas suėmė 31 povandeninio laivyno, su bazėmis Baltijos jūroje, pareigūną ir kad apie ketvirtadalis visų suimtųjų, daugiausia jūros karininkų, buvo estai, reikalavę lygių teisių bei laisvės savo tėvynei Estijai. (ELTA)

IŠDAVIMAS AR IŠVADAVIMAS?

(Atkelta iš 1 psl.)

pasitaikiusią progą, kaip bruzdėjimus pačioje Sovietijoje, kurie nėra negalimi, ar kiniečių-sovietų konfrontacijos paaustrėjimą. Žinia, tai yra daugiau gražūs norai, negu reali būklė, bet politikoje nieko nėra negalimo. Kartu reikia neužmiršti dar vieno fakto: Vakarų Vokietija, kaip ir visa Vakarų Europa nėra bėdoje. Jai gera dabar gyventi. O tai reiškia, kad ji derėtis gali iš... jėgos pozicijų.

IŠ VISO PASAULIO

● PREZIDENTAS NIXONAS savo ambasadoriui Libijoje įsakė priimti naujos Libijos vyriausybės ultimatumą dėl evakuavimo 2800 karių iš Wellos bazės prie Tripolio, kuri Amerikai atsiėjo 1 milijoną dolerių. Tuo bandoma išvengti, kad nebūtų nacionalizuotos 38 amerikiečių bendrovės, ten eksploatuojančios 90% Libijos naftos, Amerikiečių bendrovės yra ten investavusios daugiau milijono dolerių.

● IZRAELIO komanda, įsiveržęs į Egipto teritoriją, pagrobė moderniausias sovietų radarų įrengimus prie Ra Chareb, kai jų lėktuvai tuo pačiu metu, stengdamiesi nukreipti dėmesį, bombardavo kitą vietą. Komando lydėjo technikai specialistai, kurie išardė radarą ir keturis tonus medžiagos galiniais helikopteriais pergabeno į savo teritoriją. Šitas radaras tuo būdingas, kad jis pastebi skrendančius lėktuvus labai nedideliame aukštyje. Amerika pareiškė noro susipažinti su pagrobto radaro paslaptimi.

● ANGLIJOJE paskutinįją savaitę nuo gripo epidemijos mirė 700 asmenų. Kai tame pačiame laikotarpy prieš metus mirė tik 21 asmuo. Gripo epidemijos antroji banga užgulė ir Prancūziją. Nijocje ligoninėse trūksta vietų ir prašoma kitų ligonių, kurie nėra kritiškai padėty, užleisti lovas.

ŽIEMA

Vyt. Maželio nuotrauka

laiškai Dirvai

APIE "LIETUVISKUMĄ"

Dažnai esu girdėjęs ir skaitęs apie lietuvišką širdingumą, lietuvišką vaišingumą, lietuvišką ačiū. Deja, lig šiol tai teko girdėti tik mūsų tarpe ir skaityti tik lietuviškoje spaudoje, tai ar nebūtų tiksliau paklikti spręsti apie mūsų dorybes kitataučiams, nes antraip visa tai turi nekukilų pasigyrimo palinkimą. Negalima abejoti, kad lietuviai yra vaišingi ir širdingi, bet ir kitos tautos turi šias ypatybes. Teko dar Europoje girdėti kitataučius kalbant apie lietuvišką užsispyrimą ir kietumą. Atrodo, kad tai yra arti teisybės ir todėl gal prisiimkime šią žymę kaip mus išskiriančią, juo labiau, kad ji yra teigiama ir parodo lietuvių būdo stiprumą.

Jei kas paprašytų paaiškinti ką reiškia lietuviškas ačiū ir kuo jis skiriasi nuo angliško ar ispaniško ačiū, tai prisipažistu nesugebėčiau tai padaryti. Jei tuo priedu "lietuviškas" norima pasakyti, kad dėkojama lietuvių kalba, tai ir be to yra aišku, kad žodis "ačiū" yra lietuviškas. Būdami nuoseklūs turėtume sakyti taip pat: lietuviškas labas rytas, lietuviškas sudie, lietuviškas nusičiaudėjimas, lietuviškas į sveikatą ir t.t.

Dabar neseniai užtikau spaudoje priskiriant lietu-

viams dar vieną žymę -- "igimtą lietuviško pavydo jausmą, kuris mummyse glūdi nuo amžių". Neginčijų, kad ir lietuviuose yra pavydo jausmas ir netvirtinu, kad esame angeliukai, tačiau spėju, kad lietuviai nesisiskiria nuo kitų tautų didesniu pavydu ir todėl jis nėra kokia išskirtinė lietuvių žymė, nors ir nežinau kaip galima būtų nustatyti atskirų tautų pavydo jausmo laipsnį arba skirtumą pav. tarp prancūziško ir vokiško pavydo. O kad pavydas glūdi mummyse nuo amžių, tai kitaip ir negali būti, nes ir mes gyvename nuo amžių. Kiek tai liečia pavydo jausmo kilmę, tai tikrai nežinau iš kur jis ateina, ar jis yra įgimtas mummyse ar atslenka iš kitur kaip Hongkong gripas.

Yra mažmožiai, tačiau gal nereikėtų minėti ir kaišioti lietuviškumą ten kur jo nėra ar nėra tikro pagrindo jį pridėti.

Gediminas Burdulis,
Buenos Aires

WANTED EXPERIENCED
LATHE OPERATORS
SMALL MILLS & SMALL DRILL
PRESS OPERATORS
ALSO
DRAFTSMEN
LAYOUT MEN
Offering 9 paid holidays, paid Blue
Cross, \$4,000 life insurance, sick and
accident benefits, liberal vacation
plan.

SUTTER PRODUCTS CO.
407 HADLEY HOLLY, MICH.
(96-4)

PETIKUS

LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIŠ,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METU \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIORA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAM PASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI ISREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.NAUJUS METUS
PRADEDANT...

Nauji metai visame pasaulyje yra tradicija virtusi džiaugsmo šventė. Visuose kraštuose senieji palydimi ir naujieji metai sutinkami pakeltoji nuotaikoje, triukšmingai ir su didžiomis viltimis ateičiai.

Deja, tą malonią nuotaiką greit pakeičia rimtis ir susikaupimas, kada tuoj po naujų metų sutikimo pradeda plaukti viena po kitos praeitų metų nemokėtos sąskaitos ir naujesiems prasidėjus įvairių draudimų pratęsimai, o taip pat ir pasibaigusios laikraščių prenumeratos.

Namų, automobilių ar kitokių draudimus bei gautas sąskaitas greit stengiamės apmokėti, nes žinome, kad laiku neatliktas draudimai bus nutraukti, o jie yra privalomi. Gi prenumeratų pratęsti dažnas neskubame, nes žinome, kad mūsų laikraščiai turi kantrybės palaukti. Ne vienas ir visai bandome nutylėti, juk mūsų spauda neturi tiek daug kantrybės kaip JAV, kuri kartą laikraštį užsiprenumeravęs vargiai benusikratys, girdėjau ne vieną skundžiantis.

Jei taip elgiasi ir pensiją išsėjęs ar materialiai nukentėjęs mūsų tautietis, tai nestebina, bet kai didžiųjų organizacijų vadai pasilieka gyvenimą su vienu papirniu laikraščiu, tai ir tokiai organizacijai grėsia nuosmūkis. Ne nuostabu todėl, kad tokių vadovų kalbų niekas nenori klausyti, nes jie yra toli atsilikę nuo lietuviško gyvenimo judėjimo, nežino, kas kurioje srityje mūsų atlikta, kas ir kieno dirbama ir kas dar pirmoje eilėje turėtų būti atlikta. Jei eilinis lietuvis pasitenkina vienu savo parapijos laikraščiu dar nieko, bet jau organizacijų vadovai, ypač centrinių, turėtų savo akiratyje, žiūrint iš lietuviško taško, praplėsti bent jau savo kadencijos metu idant aiškiau galėtų kalbėti apie lietuviškos ir mūsų kultūros išlaikymą išeivijoje, nes, kaip žinome, žodžiai tik tai paskatina -- pavyzdžiai patraukia.

Kalėdų proga šio krašto tradicija savaime esame persiėmę ir mes lietuviai. Perkame artimiesiems ir iš jų gauname įvairiausių daiktų, kurių dauguma mes nesidžiaugiamo ir jie mums kaip nereikalingas balastas namuose kraunasi į spintas ar rūsius. Kasmet man tenka girdėti nusiskundimų dėl berei-

kalingų ir nepatinkamų dovanų.

Tačiau buvau maloniai nustebinta, kai prieš Kalėdas užėjau į lietuvišką knygyną bei mūsų išdirbinių krautuvę, į kurią tuo pat laiku atėjo jauna moteris ir angliškai paprašė lietuviškos geros, idomos knygos neklausdama kainos. Paklausiau, ar ji moka lietuviškai. Moteris atsakė, kad knygą ji nori nupirkti ne sau, bet savo vyro, kuris yra lietuvis, motinai, nes ji mėgstanti skaityti lietuviškas knygas, noriu, kad mano dovana jai suteiktų malonumo, atsakė svetimtautė marti.

Paklausiau knygynosaivininkę p. Galminienę, ar daug ji pardavė Kalėdų proga knygų newyorkečiams lietuviams. Deja, atsakė ji, knygų neperka. Kartą atėjo viena motina su vaiku ir klausia jo, ką nupirkti, ar laikraštėlį "Eglutę" ar "Funny book". Vaikas atsakė: "Mamyte, tu gali nupirkti abi".

Knygų turime didelį pasirinkimą ir švenčių dienomis po įvairių pobūvių geriausia dovana būtų paskaityti lietuvišką knygą. Nors Kalėdos jau praėjo, bet visi vardadieniai, gimtadieniai ir sukaktys dar ateityje ir tomis progomis pagalvokime apie tautinę dovaną.

Taip pat puiki dovana visomis progomis yra užprenumeravimas laikraščio. Gražų pavyzdį parodė p. L. Sperauskienė savo abiem sūnams Kalėdų proga užprenumeravusi Dirvą. Tai lengviausiai gaunama tėvų ar draugų dovana, kurios reikia bėgioti pokrautuves ieškant patinkamos prekės ir sukti galvą, kad ji patenkintų gavėją. Laikraštis kaip dovana savo paskirtį atlieka trejopai: per visus metus lankydamas primins tą, kuris jį užprenumeravo, gal kartais ir nenoromis gavėjas, bet iš pagarbos davėjui jį pasklaidys, paskaitys ir pripras taip, kad vėliau negalės be jo apseiti, tuo būdu bus pasitarnauta lietuvių tautai.

E. Čekienė

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

KOVOS KELIU LAISVĘ (4)

STASYS ŽYMANČAS

TĖVYNĖJE LIKO ŠIRDIS

"Lietuvos santvarkos ir suverenumo reikalas priklauso pačiai Lietuviai Tautai"

Krašto Pogrindžio Vadovybės Inf. Biuletenis, 1950 m. Nr. 20-21.

Tauta išeivijoje, -- tokią temą buvo užsakyta ir paskaityta paskaita Amerikos lietuvių kongrese Detroite. Lyg lietuvių tauta iš tikro jau būtų čia išeivijoje, o ne ten -- Tėvynėje.

Mažas tai dalykas, tačiau būdingas mūsų išeiviskoms nuotakoms pavaizduoti. Sukūrėme Pasaulio lietuvių bendruomenę, kalbame apie Pasaulio lietuvių gydytojų sąjungą, dabar kuriame Pasaulio lietuvių mokslo draugiją ar jau net visą Pasaulio lietuvių mokslo akademiją, kai tuo tarpu prieš 20 metų Amerikos lietuvių profesorių draugijos įkurtas Lithuanistikos institutas didelių vargus tębevargsta, ir vis lyg pamirštame, kad nėra ir negali būti jokios pasaulio lietuvių organizacijos, jokios pasaulio lietuvių bendruomenės bet Lietuvos lietuvių.

Žinome ar bent turėtume žinoti, kad okupuotai tautai šiandien Laisvosios Europos radijo transliacijos lietuvių kalba turėtų nepaprastos reikšmės ir kad jų išrūpinimas turėtų sudaryti vieną pačių svarbiausių Amerikos lietuvių politinių veiksmų siekiamą uždavinį. Tačiau užuot pakartotinai tą klausimą kėlęs ir atitinkamų žygių ėmėsis Amerikos lietuvių kongresas Detroite sumanė visai naują dalyką: įsteigti Washingtono prie prezidento įstaigos federalinį biurą Lietuvos bylai propaguoti.

Lietuvos laisvės bylą užsienyje propaguoti nėra Amerikos valdžios uždavinys ir tai turėtų įstengti atlikti patys lietuviai. Tuo tarpu Laisvosios Europos radijo transliacijų Lietuvai savo jėgomis mes suorganizuoti negalime. O nepriklausomybės idėją kelti ir stiprinti okupuotame krašte šiandien yra daug svarbiau ir sunkiau negu ją propaguoti užsienyje.

Tokia politinių lietuvių išeivių mąstysena rodo, kad jie psichologiškai tolsta nuo savo tautos Tėvynėje. Tarytum tauta būtų sau, o lietuviai išeiviai sau, lietuvių gyvenimas Tėvynėje ir jų vedama išsilaukymo kova sau, išeivių gyvenimas ir laisvinimo veikla vėl sau.

Tuo tarpu ir jie ten ir mes čia turėtume sudaryti vieną nedalomą vienetą, vieną visumą, vieną tautą. Vienų ir kitų vargai ir rūpesčiai, vienu ir kitu siekimai ir uždaviniai ir dedamos pastangos turėtų būti vieniems ir kitiems žinomi, suprantami ir suderinamai sprendžiami ir

vykdomi. Jau pirmaisiais pokario metais Lietuvos pogrindis buvome pastebėjęs, jog visas mūsų politinis veikimas užsienyje nedaug te turės prasmės, jei jis praktiškai ir realiai ne atsispindės krašte.

Prieš 10 metų New Yorke, Šviesos Santaros federacijos surengtame pokalbyje teko pastebėti, jog tautai gyvenant okupacijoje, politinių pabėgėlių ir išeivių veikla užsienyje savo krašto laisvei atgauti tik tada bus sėkminga ir paveiki, kai ji bus atremta tvirtais ryšiais ir saitais su kraštu, giliu krašto padėties ir jame nuolat vykstančių pasikeitimų pažinimu, kai politiniai išeiviai laikys save nedaloma tautos dalimi, atmindami, kad Tėvynėje liko širdis, kaip skelbė didysis išeivis Adomas Mickevičius, o pati tauta į juos žiūrės kaip į savo narius, jų atjauciančius, į jos gyvenimą išjauciančius, jos vargais ir rūpesčiais gyvenančius, jos labai ir laisvei ištikimai dirbančius.

"Jei norime likti verti savo misijos", rašė 1942 m. prancūzų pogrindžio laikraštis "Les Lettres Françaises", "tik viena mums tegalima laikysena: visais savo pojūčiais jausti įkarštį, kuriuo tvinksi tauta..."

Politinių išeivių veikla nėra tikslas pats sau. Politiniai išeiviai tautos nelaisvina, tik padeda pačiai tautai išsilaikinti. Tibeto dvasinis vadas Dalai Lama neseniai teisingai pastebėjo, jog politiniai išeiviai niekad neturi pamiršti, kad jie ne save vaduoja, bet pavergtą kraštą ir kad visos jų laisvinimo pastangos bus tuščios ir beprasmės, jei pati tauta tos laisvės nesieks ar jos atsisakys. Jis pridūrė, jog jaunoji karta Tibete ir patys Tibeto komunistai nėra atsisakę savo krašto laisvės ir už ją tebekovoja.

Plačiai ir teisingai suprasto tautos pirmumo principu turi būti grindžiama visa lietuvių išeivių politinė veikla. Šio principo nesilaikymas gali atnešti ir praeityje atnešė nemažą žalą laisvinimo pastangoms ir pačiai laisvės kovai. Mūsų žvilgi į netolimą praeitį ir šiandien sunku atsakyti į klausimą, kodėl pav. politiniai lietuvių veiksniai užsienyje 1941-44 m. nepadėjo pastangų išpėti tautą apie ją gresiančią antrą sovietų okupaciją, kurios pavojus jau tada buvo realus ir informuotiems sluoksniams užsienyje žinomas. Pokario metais tenko sutikti vieną atsakingą asmenį, kuris anais metais sekė mūsų į užsienį persiunčiamą pogrindžio spaudą ir jautė baiminosi, kad mes per daug vilčių dedame į laukiamą Vakarų pagalbą Baltijos valstybių ne-

priklausomybei atstatyti. Bet niekas dėl to Lietuvos pogrindžio neįspėjo ir mes toliau tebetikėjome Atlanto Chartos paskelbtais principais.

Panaši klaida pasikartojė 1945 m. Užsienyje atkurtas VLIKas visą savo dėmesį nukreipė neį tragiškas krašte žūtūti ne kovą vedančios tautos problemas, bet beveik išimtinai į politinį emigracinį veikimą vadovaudamasis samprata, jog Lietuvos likimą turėsianti išspręsti būsimoji taikos konferencija, kai ji svarstys Vokietijos ir jos rytinių sienų klausimą. Tos viltys nepasiteisino.

Tuo tarpu Tėvynėje vykusi lemtinga kova nesulaukė viso jai reikalingo ir būtino dėmesio ir net nebuvo tinkamai suprasta. Aktyvieji Lietuvos laisvės kovotojai ilgus metus tvirtai tikėjo jog karas tarp Vakarų ir sovietų esąs neišvengiamas ir tuo tikėjimu grindė savo beviltišką kovą.

1948-50 m. padėtis krašte buvo pasiekusi tokią įtampą, jog jei tuo metu tikrai būtų kilęs karas, visas kraštas paplūstų pačių lietuvių liejamajame lietuvių kraujuje. Kaip 1950 m. Muenchene vienas iš Lietuvos pabėgusių žvejų pastebėjo, būtų reikėję mažiausia dviejų metų įtaigojimo per radiją iš užsienio lietuvių krašte nuo šio beprasmiško ir broližiško kraujo praliejimo sulaikyti.

Laikas, geografinis nuotolis, skirtingos gyvenimo sąlygos, skirtingi rūpesčiai ir uždaviniai,

Veikalas kainuoja 12 dol. Per LNF užsisakant -- 10 dol. Čekį rašyti: Lithuanian Independence Fund Inc. 87-80 '96 Street, Woodhaven, N. Y. 11421.

Norintieji knygą platinti kreipiasi tuo pačiu adresu.

okupantų sąmoningai statomi veržtai ir kliūtys laisvam tarpusavių susižinojimui ir susipratimui, visa tai politinės lietuvių išeivijos su savąja tauta ne artina, bet kas kart vis labiau nuo jos tolina. Ir mes patys pradedame į save žiūrėti kaip į atskirą tautą išeivijoje, skirtingą nuo tautos Tėvynėje.

Jausdami, kad lietuviai išeiviai savo tautiečius Tėvynėje ir jų darbus sunkiai besuprantą, lietuviai krašte savo ruožtu ima toli nuo užsienio lietuvių ir ne jais nepasitikėti. Vienas lankytas iš anapus karta net pastebėjo, jog lietuviai Tėvynėje baiminasi dviejų dalykų: karo ir VLIKo, nes jie nėra tikri, kaip VLIKas su jais visais ten pasielgtų, jei jam iš tikrųjų pavyktų į vaduoti Lietuvą...

Be abejo, čia veikia priešinga ranka ir įtaigojimas. Tačiau, jei buvusio VLIKo pirmininko prelato M. Krupavičiaus (Nukelta į 4 psl.)

ŠIS BEI TAS

• Baigiant Vilniaus temą prašosi išvados: Gyventojų sudėties klausimas dar tyrinėtinas, nes svetimųjų statistikos visai nepatikimos; net netolimos praeities faktai per greitai užmirštami; Lietuvos širdis laukia iš mūsų daug gyvenimo jautrumo! Todėl mums visiems (o jau ypač to krašto lietuviams) privalu dažniau viešumon išeiti su konkrečiais priminimais dalykų, kurie ateityje gali būti svarbūs likimams sprendimams. Ir plačioje visuomenėje ugdytinas dėmesys dažnesnėm kultūrinėm duoklėm: specialūs kurių įvykių paminėjimai LB apylinkėse bei spaudoje, koncertai ir paskaitos, meno kūrinių paskaita, beletristika, poezijos antologija, Vilniaus diena mokyklose etc.

Tačiau įsidėmėtinas pirmasis reikalavimas: nesikurtoti šabloniškais vis to pat sukūrimo minėjimais arba straipsniais, nes daug kartų girdėti posakiai ne tik nedaro įspūdžio, bet darosi nuobodūs, net atgrasūs, tartum seniai nugiedoti litanijų žodžiai.

• VLIKo seime K. Veikutis kalbėjo: "Vilniaus vaivada pulk, Bocianskis kalino ir šaudė Vilniaus krašto nekaltus lietuvius, konfiskavo lietuvių ūkininkų ūkius, panaikino lietuviškas mokyklas, uždraudė lietuviškas pamaldas ir turėjo planą visiškai sunaikinti lietuvių tautinį potencialą". Bet šiandien pagalvokime, ar bent 5% mūsų visuomenės tikrai žino šių teiginių konkrečius faktus, būtent: kurie nekalti lietuviai buvo Bocianskio sušaudyti? kieno ir kur ūkiai buvo atimti? kurios mokyklos uždarytos ir kur pamaldos uždraustos? Todėl būtina, kad buvusių įvykių liudytojai nuolatos mums primintų visa tai -- ne bendrais žodžiais, kurie yra tušti, jei nėra faktų, o tikrų, smulkių ir tiksliai aprašomų įvykių išdėstymu, aiškiai išryškinant asmenis, vietas ir datas. Tikrai tuomet mums turėtų prasmės minėti K. Veikuto pasakymai.

• Irgi minimas pulk, Bocianskio planas lietuvių Vilniaus krašte išnaikinti -- sakoma, jis išverstas net į anglų k. O kodėl mes savo spaudoje jo nepanagrinėjame lietuviškai išsiverte? Bent spalio mėnuo teliks mums kasmetinė Vilniaus atsigrįžimo valanda, bet -- scenon išeitina vis kuo nors nauju, ir pasirengtina ištisus metus, rūpestingiau o ne paskutiniu momentu bet ką susigraibant. Gana paskaitose apie Vilnių verstis vien senom, daug kartų girdėtom frazėm. Verčiau vis pasirinkti ką labiau apibrėžto, pvz. kurį politinį žygį smulkiau pagvilinti, kurią vietoje vaizdingiau atskleisti, kurią mokslo įstaigą ar draugiją išryškinti. Vardai, vietovės, datos -- visuomet pagilina turinį (mes kaip tik stengiamės be jų apsieiti). Taip pat reikėtų registruoti ir visuomenės žiniai teikti visas svetimųjų spaudos užuominas apie Vilnių ir kraštą -- iš to aiškėtų, kur yra mūsų silpna vieta, iš kurių pusų ir koki pavojai gresia. Ir visuomenė, ir ypač jaunimas mokyklose -- turi būti be paliovos akstinamas prieš akis laikyti Vilniaus paveikslą neišblankusį, ir jokios problemos pačios savaime neišsprends, joki pavojai neišsisklaidys, jei mes patys nebudėsime kruvinu rūpesčiu ir kietu darbu.

SKIRPSTAS

DR. JONAS ŠLIŪPAS (12)

J. JAKSTAS

Šliūpas nebuvo tinkamai suprastas ir įvertintas

Kun. A. Burba atvyko į Ameriką būdamas Šliūpo draugu ir gerbėju nuo "Aušros" laikų. Gal būt, juos jungė dar ir jaunų dienų draugystė, nes kiliu buvo artimi kaimynai. Atvažiavęs į Shenandoah, tuojau, žinoma, įsijungė į katalikišką visuomenę. Iš jos bus prisiklausęs kalbų apie Šliūpo išpuolius prieš tikėjimą kalbose ir raštuose. Kalbų paveiktas jis, gal būti, susilaikė net pranešti Šliūpui apie savo atvažiavimą ir kūrimsi pradžia. Tik palikęs Shenandoah ir gavęs parapiją Plymouth, jis parašė Šliūpui. Jis nušėbo gavęs jo laišką. Šiame pirmajame laiške Amerikoje (1889.IX.20) Burba pastebi -- pagyręs Š. už didelius darbus, -- jau iš savo patirties "... o dabar, kur nepradėsiu apie Jus šnekti, tuojaus gaunu biau-rų atsakymą". Bet Burbos nepaveikė tie "biaurūs atsakymai" ir užsi-mezgė draugiškas abiejų susirašinėjimas. Burba tuojau parašė jo atsiųsti jam visus L.B. pa-skaityti. Perskaitęs pa-

gyrė juos. Jis nematė L. B. pirmiausia bedievybės, kaip mato dar ir šiandieną vienas kitas. Jis apgailestavo, kad Šliūpas negalėjo laikraščio išlaikyti "dėl prisikėlimo Lietuvos, nes jame yra tikrai tėvyniška ir tautiška dvasia". Tiesa, nenutylėjo nepastebėjus, kad yra ir tokių straipsnių, "kurie L.B. turėjo numarinti".

Burba Plymouthes susidraugavo su J. Paukščiu ir jį sutakė su Šliūpu. Jo leidžiama V.L. liovėsi puolusi Šliūpą ir jam net artima pasidare. Kai Paukštys ieškojo savo laikraščio redaktoriaus Šliūpas galėjo įpiršti savo buvusį bendradarbį ir paskutini "Aušros" redaktorių J. Andziulaitį. Dėl kažko Burba nesusidraugavo su Andziulaičiu ir net nemėgo jo. Burba, matyt, vis grynė Šliūpą ir dėl to pats skundėsi esą draugų netekęs. Dar net 1891 m. sausio m. laiške Šliūpui Burba iškilmingai deklaravo: "... ant amžių amžių liksi-me tikrais draugais ir nesitikiu, kad kas mudu galėtų supiudyti". (Vilnis, 202 nr. X, 17). O vis dėlto supiudė...

Šliūpas persikėlė į Shenandoah 1892 m. pradžioje ir čia tęsė savo tautiško švietimo darbą, leisdamas "Apšvietą" ir dar įsitaisęs sekmadieninę mokyklą, kur laikė prakalbas įvairiais klausimais. Jam švietimo darbe talkininkavo kun. Dembskis. Šliūpo sekmadieninės prakalbos pykino aplink parapiją susispietusius ir jo

klausytojai -- šalininkai buvo jiems lyg kokie atskalūnai. Kokią neapykantą užsitraukė Šliūpas ir Dembskis iš bažnytininkų pusės, parodė įvykiai ryšium su M. Andriukaičio mirtimi. Šie įvykiai, kaip matėme, smarkiai paveikė Šliūpą. Jis liovėsi leides "Apšvietą" ir iš nusivylimu, tur būt, paliko grynai tautiškos veiklos dirvą. Jis pasuko tarptautinio socializmo linkme, pradėjęs leisti nuo 1894 m. sausio m. savaitinį laikraštį "Naująją Gaidynę". Su šiuo laikraščiu jis patapo lietuviškojo socializmo teoretiku. Nevengė, tiesa, lietuš, ir visokių lietuviškų reikalų. Bet į juos žiūrėjo pro socializmo akinius. Tik jo socializmas vis dėlto skyrėsi nuo grynų marksizmo, kad jis buvo tautiškojo pramieštas. Jam pagrindiniais elementais ir būsimos tarptautinės socialinės bendruomenės vaidenosi tautos.

Nuo 1897 m. Šliūpas perėjo iš teoretinės socialinės propagandos į praktišką veiklą: jis ėmė kurti lietuvių socialinės kuopos ir kitose lietuvių gyvenvietėse vis Šliūpo propagandos dėka. Jo sumanymu ir raginimu susirinko ir pirmas Amerikos lietuvių socialistų kongresas Newarke 1905.V.21, kur buvo išrinktas centrinis partijos komitetas. Tuo ir baigtas

Dailininkas Jonas Rimša, grįžęs iš Tahiti, pastoviau apsigyveno Santa Monicoj, Calif., kur intensyviai ruošiasi naujoms parodomis sukurdamas daug naujų paveikslų iš tahitičių gyvenimo. Nuotraukoje vienas jo kūrinių "Arearea Tahiti".

Amerikos lietuvių socialistų organizavimas, Šliūpo pradėtas ir varytas iki galo.

Didelis įvykis -- Rusijos 1905 m. revoliucija ir jos atgarsis Lietuvoje atitraukė jį staiga nuo lietuviškų socialistų (kad ir ne nuo socializmo bent pradžioje). Amerikos socialistai, žinoma, negalėjo palikti abejingi revoliuciniam sambrūzdžiui Lietuvoje. Jie suskato remti jį. Jų iniciatyva sudarytas "centrališkas tautiškas komitetas aukų rinkimui". Jo 5 narių tarpe vadovaujančiu, žinoma, buvo Šliūpas. Komitetas pirmas surinktas aukas nusiuntė padalinę tarp keturių Lietuvoje prieš rusus kovojančių grupių, kaip Šliūpas ir pagei-

davo. Prieš tokį aukų padalinimą užprotestavo Lietuvos socialdemokratų, vadovaujami Lizdeikos (Janulaičio), nes tarėsi vieni darą revoliuciją ir turį visas aukas gauti. Jų pusę palaikė komitete J.O. Širvydas. Kilo ginčas tarp Šliūpo ir Širvydo ir šis dar su vienu nariu -- Baltrušaičiu pasitraukė iš komiteto. Tada Šliūpas su dviem pasilikusiais nariais pasiuntė antras surinktas aukas dviem Lietuvos partijoms: demokratams (varpininkams) ir socialdemokratams. Pirmiesiems nusiuntė net žymiai daugiau nei paskutiniams. Ne tik Lietuvos, bet ir Amerikos socialistai tuo pasijuto įžeisti ir ėmė plūsti ir keikti Šliūpą paskutiniaisiais žodžiais. Keiksmų apibertas Šliūpas pasitraukė iš partijos. Po to smarkiai kirtosi su socialistais pirmame Amerikos lietuvių politiniame seime Philadelphiaje 1906 m., kur jis laikė griežtai tautišką liniją.

Atitrūkęs nuo socialistų, Šliūpas prisisiėjo prie trečiosios tautiečių srovės, užsimezgusios su Olšausko įkurtai draugijai "Aušrai". Šliūpas išbuvo jos išdininku per eilę metų ir sušalpė daugiausia paties gautomis aukomis nemaža lietuvių studentų, ėjusių mokslus Europos universitetuose. Kai kurie jo šelpiti buvo žymūs asmenys Nepriklausomybės laikais. Su tautiečiais ėjo Šliūpas paskutiniame prieškariniame dešimtmetyje ir net karui prasidėjus. Kai Kapsukas prisiuntė Šliūpui iš Škotijos 1915 m. pradėtą leisti socialistinį savaitraštį "Rankpelnis", jis jam atsakė: "Socialistai, kokius mes lietuviai turime, negali iš manęs laukti paramos. Tai yra giltiniečių ir kitokių tos rūšies papaikelių gauja... Skelbti gi prievartos priemonės, ypatų niekinimus,

tarptautinę nesąmonę ir t.t. skaitau esant blėdin-gu ir nenaudingu darbu. Su socialistais mūsų kokie jie pasirodo beesą, nenorim darbo turėti ir todėl Tamstos laikraštis mano namuose vietos ne turi". Tačiau atsitiko taip, kad 1917 m. vasarą abu tuo pačiu Japonijos laivu plaukė per Ramųjį vandenyną į Rusiją. Atplaukę persiskyrė. Kapsukas nuvyko į Petrapi-lį kurti komunistinės Lietuvos, Šliūpas patraukė į Stockholmą ir stojo į nepriklausomos Lietuvos kūrimo darbą. Laimėjo šliūpiškoji "valna" Lietuva, apie kurią jis sau svajojo Lemano ežero pakrantėje 1883 m. Ne kiek nedelsdamas Šliūpas grįžo į ją vos besikuriančią ir atsivežtus išteklius ir iš tautiečių gautus sudėjo ant jos aukuro. Gal būti tikėjosi, kad ta laisvoji Lietuva ženklins išsipildymą tų idealų, dėl kurių jis vargo ir kentėjo ilgus metus. Bet -- kaip gyvenime dažnai atsitinka -- idealai sudužo, atsimitę į tikrovės uolas. Šliūpas nebuvo tinkamai suprastas ir įvertintas nepriklausomoje Lietuvoje. Jis neiškeltas į visuomeninio gyvenimo priešakines eiles. Jam te-leista tūnoti nuošalyje. Dabar, žvelgdami jau iš laiko perspektyvos, turėtume pagarbiai prisiminti tą didelį Lietuvį bent jo dvidešimts penk-toje mirties metinių dienoje (1944, lapkričio 6 d.) Tam reikalui ir ši pavyrstinė istorinė apybraiža skiriama.

TĖVYNĖJE LIKO ŠIRDIS...

(Atkelta iš 3 ps1.)
savo metu mestas šūkis "VLKas iki Kybartų" buvo reikalingas prieš 20 metų, tai juo labiau jis reikalingas šiandien. Mūsų ir jų susipratimui ir pasitikėjimui sukurti ir jį sustiprinti politinė lietuvių išeivija turi tvirtai ir aiškiai pareikšti, ir ateinantieji 1970 metai tam teikia tinkamą progą, kad visoje savo laisvinimo veikloje jie tesiekia vieno: Lietuvos okupacijos, t.y. svetimųjų valdymo pašalinimo. Kad Lietuvos laisvę atgavus ir nepriklausomybę atstaciūs, kaip 1953 m. rašė signataras Mykolas Biržiška: -- "pagrindinį vaidmenį visuose reikaluose suvaidins žmonės, kurie liko Lietuvoje. Jų nuotaikos, jų galvojimas turės lemiamos reikšmės ir jie sukurs valstybines, kultūrines ir kitokias institucijas savo nuožiūra ir iš savo dvasinės jėgos bei būdo".

(Kitame nr. "Nėra duonos be laisvės")

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINĮ -- DOVANAS Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS

NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS

FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

Tel. (212) 581-6590
(212) 581-7729

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų. Firma--skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

• ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street	HE 5-1654
• BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street	DI 2-4240
• BROOKLYN, N.Y. — 1536 Bedford Avenue	IN 7-6465
• BUFFALO, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	TX 5-0700
• CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue	HU 6-2818
• CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue	PR 1-0696
• DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
• FARMINGDALE, N.J. — Freewood Acres	363-0494
• HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
• HARTFORD, CONN. — 122-126 Hillside Ave.	249-6216
• JERSEY CITY, N.J. — 219 Montgomery Street	HE 5-6369
• LOS ANGELES, CAL. — 107 So. Vermont Avenue	DU 5-6550
• NEWARK, N.J. — 378 Market Street	MI 2-2452
• NEW YORK, N.Y. — 78 Second Avenue	OR 4-1540
• PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue	PO 9-4507
• RAHWAY, N.J. — 47 E. Milton Ave.	381-8997
• SO. BOSTON, MASS. — 396 W. Broadway	AN 8-1120
• SOUTH RIVER, N.J. — 46 Whitehead Avenue	CL 7-6320
• SYRACUSE, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
• TRENTON, N.J. — 1152 Deutz Avenue	EX 2-0306
• UTICA, N.Y. — 963 Bleecker Street	RE 2-7476

REZI
STEN
CIJA

R. SPALIS

Kaina 6 doleriai

ELECTRONICS TECHNICIANS

Product development group requires an electronics technician. Applicants should have two-five years experience and demonstrated capabilities in digital circuit layout, assembly and debugging. Experience related to analog or CCTV circuitry desirable. For interview call or write:

JOSEPH SPRING
(313) 769-6400

ELECTRO-OPTICS CENTER
RADIATION, INC.

P. O. BOX 1084
ANN ARBOR, MICH. 48106

AN EQUAL OPPORTUNITY
EMPLOYER (100-3)

LIETUVIŠKOJO GYVENIMO NUOTAIKOS

EMILIJA ČEKIENĖ

KAM TIKĖTI?

Gruodžio 20 dieną klausome "Lietuvos Atsiminimų" radijo, vadovaujamo prof. dr. Jokūbo Stuko programos, kurią pradeda iš okupuotos Lietuvos čia besisvečiuojas kun. Lydys pristatydamas mums Vilniaus Aušros Vartų chorą ir pabrėždamas, kad jį sudaro 40 jaunų žmo-

nių ir kad tai yra geriausias choras iš visų, kuris išpildys šios programos muzikinę dalį giedodamas kalėdines giesmes, ką jis ir atliko. Tuo laikuprogramos kartą klausėsi dvi jaunos akademikės, iš kurių viena staiga prabilo: "Sakykit, kam dabar tikėti, nes vakar skaičiau Drauge, kad religija mūsų tėvynėje labai persekiojama, o čia puikiausiai giedamos visos mūsų žinomos giesmės ir dvasiškis jas mums pristato. Po to kalbėjo pranciškonų vienuolyno viršininkas tėvas Liauba, iškeldamas Kalėdų švenčių reikšmę. Man atrodo, kad bendradarbiavimas eina kaip su nepriklausoma tėvynė. Tik aš nesuprantu, kaip tos igrotos į juosteles giesmės iš ten atėjo. Mano mama siuntė senutei močiutei į Lietuvą rožinį, bet jis grįžo atgal, tebestovi supakuotas su visais antspaudais, -- aiškino man mergaitė susirūpinusi, kam tikėti Draugui arkun. Lydžiui.

Gruodžio 18 dienos jos minėtas Draugas rašo taip:

"Bažnyčia anapus geležinės uždangos yra nutildyta. Ji persekiojama visais įmančiausiais būdais. Iš jos prie globščio pirmiausia mėginama išplėsti jaunimą, kuris dar yra lankstus visokiems vėjams. Komunistinių kraštų tikintieji išgyvena pirmųjų trijų šimtmečių krikščionybės persekiojimus, pasmerkimus, kalėjimus, trėmimus, kančias ir mirtį. Palyginant kad ir pavergtos tautos Lietuvos tikinčiųjų persekiojimą šių laikų būdais ir žiaurumais, galima sakyti, kad pirmieji šimtmečiai tebuvo tik žiaurus žaidimas..."

Kaip galime tikėti gerbiama kun. Lydžiui, kad ne tik Draugas ir kiti mūsų laikraščiai religinį persekiojimą nuolat pabrėžia, bet ir svetimoji spauda, pav., gruodžio 10 d. "Dzieniai Chicago" rašo, kad Vilniuje iš 40 buvusių bažnyčių dabar veikia tik penkios. O štai ir žydai New York'e šiomis dienomis suruošė 100 valandų demonstracijas, protesto mitingus prieš religijų persekiojimą Sovietijoje ir jų pavergtuose kraštuose, kuriuos kvietė jungtis ir kitas religijas. Lietuviai dalyvavo gruodžio 30 dieną demonstracijas užbaigiant prie Jungtinių Tautų ir Sovietų Ambasados. Tam pritarė mūsų parapijų vadovai, VLIKas ir LB New York'o Apygarda.

Tad kieno pastangomis esame klaidinami?

VARPAS

Baigiant senuosius metus iš spaudos išėjo Varpininkų Filisterių Sąjungos leidžiamas žurnalas Varpas 9 nr., redaguotas Antano Kučio, kurio vedamasis "Realistų iliuzijos" itin vertas skaitytojų dėmesio, kur autorius nagrinėja išeivijoje pasirodanti balsus,

jog mums reikia visą jėgą skirti kultūrinei srčiai, visai nesirūpinant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo kova, jų žodžiais tariant, politika. Tokie balsai daugumoje ateina iš lietuvių jaunesnės kartos atstovų, tikriau sakant vidurinės, pasivadavusių save liberalais, apie kuriuos išvadoj A. Kučys rašo:

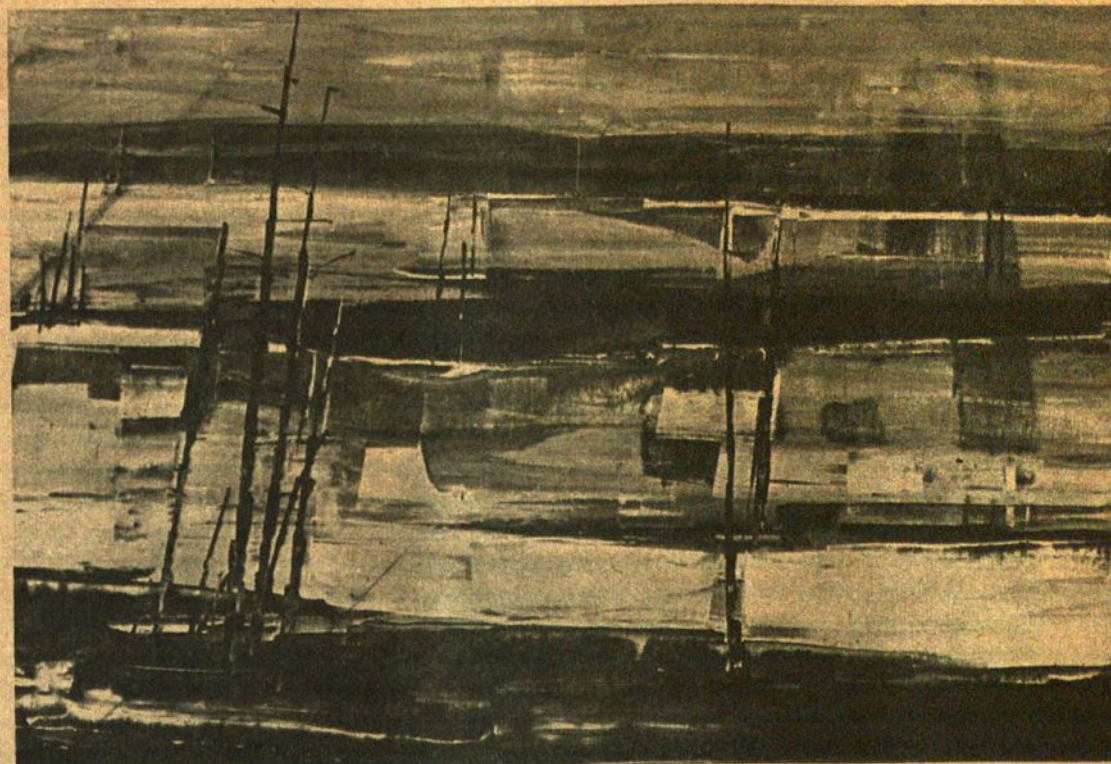
"Blogiau yra tai, kad mūsų realistai atsistojo jau visiškai negatyvioje pozicijoje: jie jau net nesvarsto, koks, jų supratimu, turėtų būti Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, ar Amerikos Lietuvių Taryba ar kitas kuris veiksnys. Iš jų straipsnių ir pasisakymų susidaro išvada, kad jie iš viso yra priešingi bet kuriai organizacijai ar institucijai, kurios uždavinys yra kova už Lietuvos nepriklausomybę... Lietuvių išeivijoje be aktyvaus laisvės siekimo Lietuvai yra suskilusi lietuviybė, o tai reiškia pagreitintą šuolį į mirtį. Jų siūlomas kelias tautinei gyvybei išlaikyti yra apgaulinga iliuzija", baigia A. Kučys.

Išsamiai šiame numeryje apibudinami "Akiračiai" ir jų leidėjų bei bendradarbių siekiai. Taip pat idomus ir naujingas kiekvienam skaitytojui susipažinti dr. V. Daugirdaitės-Sruogienės straipsnis "Mūsų šeimų problemos išeivijoje", kur ji apibūdina šių dienų mūsų gyvenimo tikrovę ir nagrinėja toje tikrovėje atsiradusias lietuvių šeimų problemas o taip pat nurodo metodus ir priemones, kaip galima daugiau ar mažiau išvengti tėvų ir vaikų tarpe atsirandančių prarajų, nurodo tėvų auklėjimo klaidas ir šį studijinį rašinį baigia cituodama ištrauką iš Kirken dal "Sex Education":

"Pagrindinis auklėjimo metodas yra ne tai, kad būtų sakoma "nedaryk taip, o daryk kitaip", bet mokėti šeimai gyventi tikrai humaniškai. Mes turime išsąmoninti, kad nevienodi tėvai nevienodai ir supranta, įvairiai reaguoja į tuos pačius reiškinius. Būdami nevienodo išsilavinimo ir charakterio, visi negali elgtis pagal vienas ir tas pačias taisykles. Bet, kol galėsime elgtis kaip žmonės, humaniškai, dorai, kol laikysimės moralės pagrindų, tol ir jaunimą išauklėsime švarų ir tvirtų principų".

PRANEŠĖJAS

Lietuvių Žurnalistų Sąjunga išrinkusi dabartinę vadovybę su rašytoju Vytautu Alantu prieškalyje iš pagrindų pajudėjo. Štai jau atėjo trečias numeris S-gos leidžiamo biuletenio Pranešėjas. Tai lyg ir stebuklas įvyko, kad po 20 metų iškūrimo šiame krašte lietuviai žurnalistai, prirašydami eilę laisvajam pasauliui leidžiamų lietuviškų laikraščių, aprašinėdami šimtus

Dail. V. Remeikos kūrinys "Auksinis ežeras", kuris sukurtas jo kūrinių bus išstatytas 31 šeštadienį, sausio 10 d. 7 v.v. atsidarančioje parodoje Čiurlionio galerijoje Chicagoje. Parodą galima bus lankyti šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak., gi savaitės dienomis nuo 7 v.v. iki 9 v.v. Parodą rengia L.J.S. Korpl Gintaras.

VYTO REMEIKOS PARODA

Vytas Remeika yra savito tapybos braižo ir savitos tematikos dailininkas. Savo kūriniuose Vytas Remeika panaudoja visą savo akademinę patirtį, neatsisakydamas tradicinių kolorito derinimo ir kompozicinių sprendimų, bet taip pat sėkmingai yra įsijungęs naujų ieškojimų atsiekimus. Jis yra vienas iš nedaugelio jaunosios kartos lietuvių tapytojų, apvaldęs meistriskai koloritą ir sugebėjęs rasti laimingą derinį tarp tradicinių ir modernųjų dailės atradimų.

Vyto Remeikos tapybos tematika yra taip pat labai asmeniška. Jis tapo tikrai gerai jampajįstamą pasauli. Ir ne tik to pasaulio išorinės apraiškas, bet jo gilesnę nuotaiką ir būdingą atmosferą. Ir gamtovaizdis, ir žmogus Remeikos tapyboje traktuojami lygiai subtiliai ir talentingai.

Mūsų išeivijos dailininkų tarpe V. Remeika yra neabejotinai vienas įdomiausių ir stipriausių atstovų.

Vytas Remeika yra gimęs 1930 m. Raviškųje. 1947-50 m. studijavo dailę Freiburge, 1952-57 m. tęsė studijas Ecole Des Beaux-Arts, Montrealyje. Dalyvavo daugelyje lietuvių ir Montrelio miesto apžvalginų parodų. Iš kitų parodų paminėtina: Niagara Falls 1957, Chicago 1960, 61, New York 1965, Boston 1966, Toronto 1967 ir kitos.

1970 m. sausio m. 10 d. šeštadienį, 7 v.v. Čiurlionio Galerijoje, Chicagoje, atidaroma dail. V. Remeikos paroda. Parodą ruošia L.J.S. Korpl Gintaras.

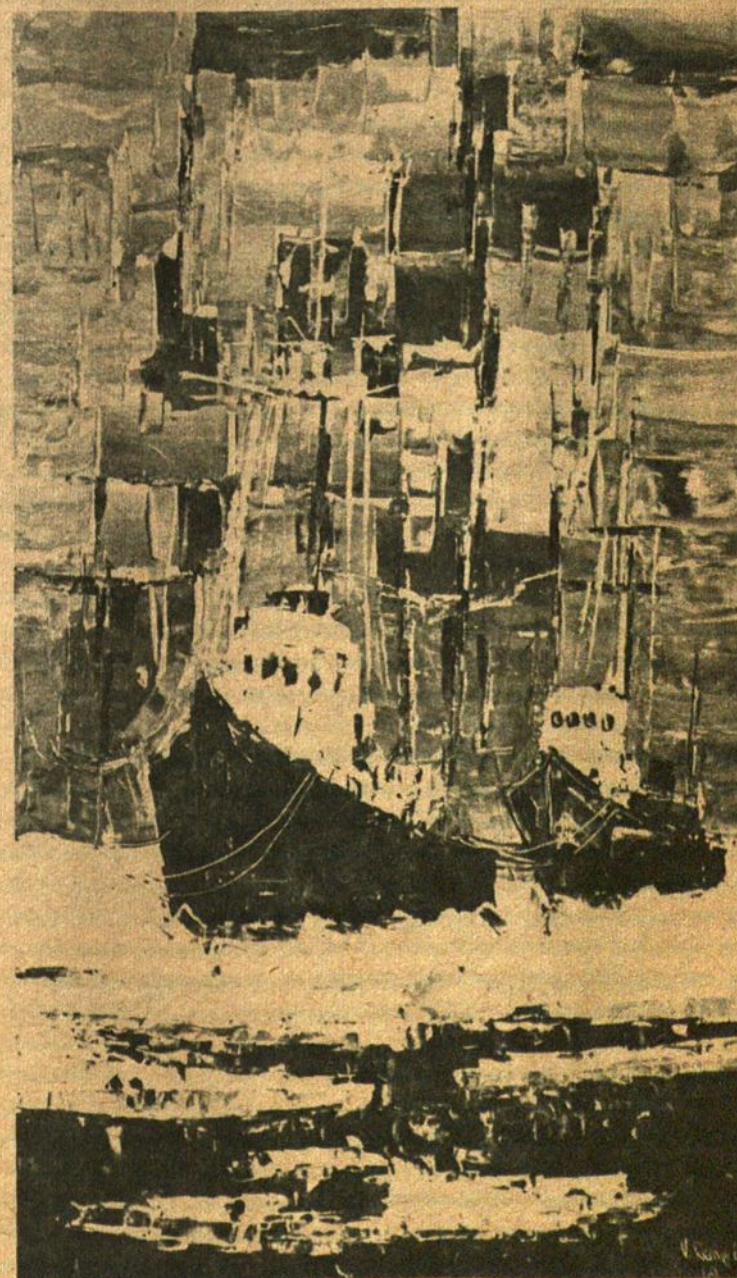
Henrikas Nagys

įvairių organizacijų didelių ir visai menkų įvykių, patys nesugebėjo ar nematė reikalo susiorganizuoti, vienas kitas skyrius išsisteigdavo ir vėl apmirdavo. Tikrai nuostabu, kad neapsijungė tas, kuris, kaip rašo šiame numeryje A. Musteikis, jog "lietuvis žurnalistas yra esminė lietuvių jungtis, be kurios mes nebūtume pajėgę susiburti į specialias organizacijas, į Pasaulio

V. REMEIKA

Užkietimų draugai (alliejus)

V. REMEIKA

Žiema uoste (alliejus)

KAM TIKĖTI?

(Atkelta iš 5 psl.)

Lietuvių Bendruomenę. Be jų nesuteiktume lėšų mūsų veiksmams, nežinotume, kas dedasi mūsų tėvynėje ir t.t. Tegu tik nustoja mūsų spaudos darbuotojai rašę, ir mūsų visuomeninis, kultūrinis bei organizacinis gyvenimas apmirs..."

Biuletėnis įdomus, įvairaus turinio, iliustruotas nuotraukomis ir dail. J. Paukštienės kūryba specialiai tam leidiniui skirta. Tačiau, nemanyčiau, kad jį reikia plėsti, kaip kiti kolegos pageidauja. Plėsdami savo biuletėnį skriaustume bendrąją spaudą nukreipdami nuo jos daug jėgų ir visiems kaitytojams įdomių minčių. Linkėtina jį ir toliau išlaikyti tokiu gyvu, įdomiu, kaip dabar yra.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

DIRETI AR PYKTI

Pavienis žmogus negali aprėpti ir patenkinti visų savo reikalavimų. Už tai buriama į grupes, kuriamos šeimos, organizacijos, sudaromos valstybės. Viena didžiausių socialinių grupių yra vienos tautos žmonės, kuriuos jungia bendra kalba, istorija, tradicijos, bendra valstybinė organizacija.

Priklausymas bent kuriam vienetui visada uždeda tam tikras pareigas, kaip spręsti organizacinius reikalus, formuoti jos veiklą, paklusti daugumos narių sprendimams bei vadovaujančių patvarkymams. Reikia surasti ne tik kas bendra ir aišku, bet išlyginti ir pasireiškusius nesutikimus, kurie kenkia bendram darbui.

Kiekviena organizuota visuomenė negali apsieiti be autoriteto, be va-

dovaujančiųjų. Esant vadovybei, kartu neatskiriama eina jai reikiamas paklusnumas. Mūsų lietuviškoje veikloje šitų dalykų dažnai labai trūksta. Bet kokia valdžia neturės pagarbos, jei valdiniai jos neklauso. Kas mus gali priversti klausyti? Mes savo veikloje neturime jokių institucijų ar priemonių, kad galima būtų pristatyti prie lietuviško darbo ir paskui prižiūrėti, kad dirbtų. Neturime aukso maišų, kad galėtume už atlyginimą prisikviesti į lietuviško darbo arimus. Visa veikla priklauso nuo kiekvieno tautinio nusiteikimo ir apsisprendimo.

Nesant valstybinių administracinių sąlygų, daugumai patriotizmas nyksta, tautinė veikla sunkėja. Visa tai atsilepia į mūsų tarpusavio santykius. Organizacijų valdybos kaltinamos, kad nieko nenuveikia, vadovaujantieji skundžiasi, kad visuomenė jų ne remia. Ir taip nukrypsta nuo pozityvaus darbo, gaunasi tik bereikalingos kalbos -- tuščia-

žodžiavimas.

Visi užmirštame, kad bene didžiausias kaltininkas yra mūsų užsienygyvenimo sąlygos, kurios neleidžia mūsų veiklai pilnai išsivystyti, suklestėti taip, kaip savoje valstybėje. Turime pagaliau įsisąmoninti, kad tam ir dirbame, siekiame tautos laisvės, kur ta veikla sužydės pilna savo platybe. Neturime nuleisti rankų, nebūkime pesimistais, o pažvelkime atgal ir pamatysime, kad ir mažos mūsų saujelės daug pozityvaus darbo atlikta, kurio ir konkretūs paminklai stovi.

Esamose sąlygose mums reikia dar daugiau darbo, daugiau darbininkų, dar daug didesnio vieno kito supratimo. Visa mūsų veikla pagrįsta laisvu bendradarbiavimu, už tai čia jokių prievartos žymių ir būti negali. Aišku, prievarta ir tērta tik tariama, tačiau nuomonėms skiriantis kartais bandome jos apraiškas panaudoti: apsisiskaldome antausiais per spaudą, bėgame iš organizacijų ar grupių, kai veidai nepatinka ir t.t.

Už tai reikia mums daugiau nuosaikumo, daugiau proto, negu jausmų. Jeigu norime, kad mūsų klausytų, visada išklauskime ir kitų. Mūsų veikloje dažnai išimaiso asmeninis elementas ir tada vis kovoja prieš ką nors, vietoj kovojus už ką nors. Nuomonių skirtumas visada bus, bet nuolaidumas ir krikščioniškas vienas kito supratimas gali ir kalnus išlyginti.

(Tėviškės Aidai nr. 44
1969 m. lapkr. 11 d.)

HELP WANTED MALE

MODEL MAKERS FOR R & D

Building of prototypes to engineer's prints and sketches. Salary position in engineering department. All salary, ringe benefits plus overtime. Steady employment.

Sparton Electronics Division

2400 E. Ganson St.
Jackson, Michigan
Phone collect 517-784-9131
An Equal Opportunity Employer (101-2)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYKS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

The May Co

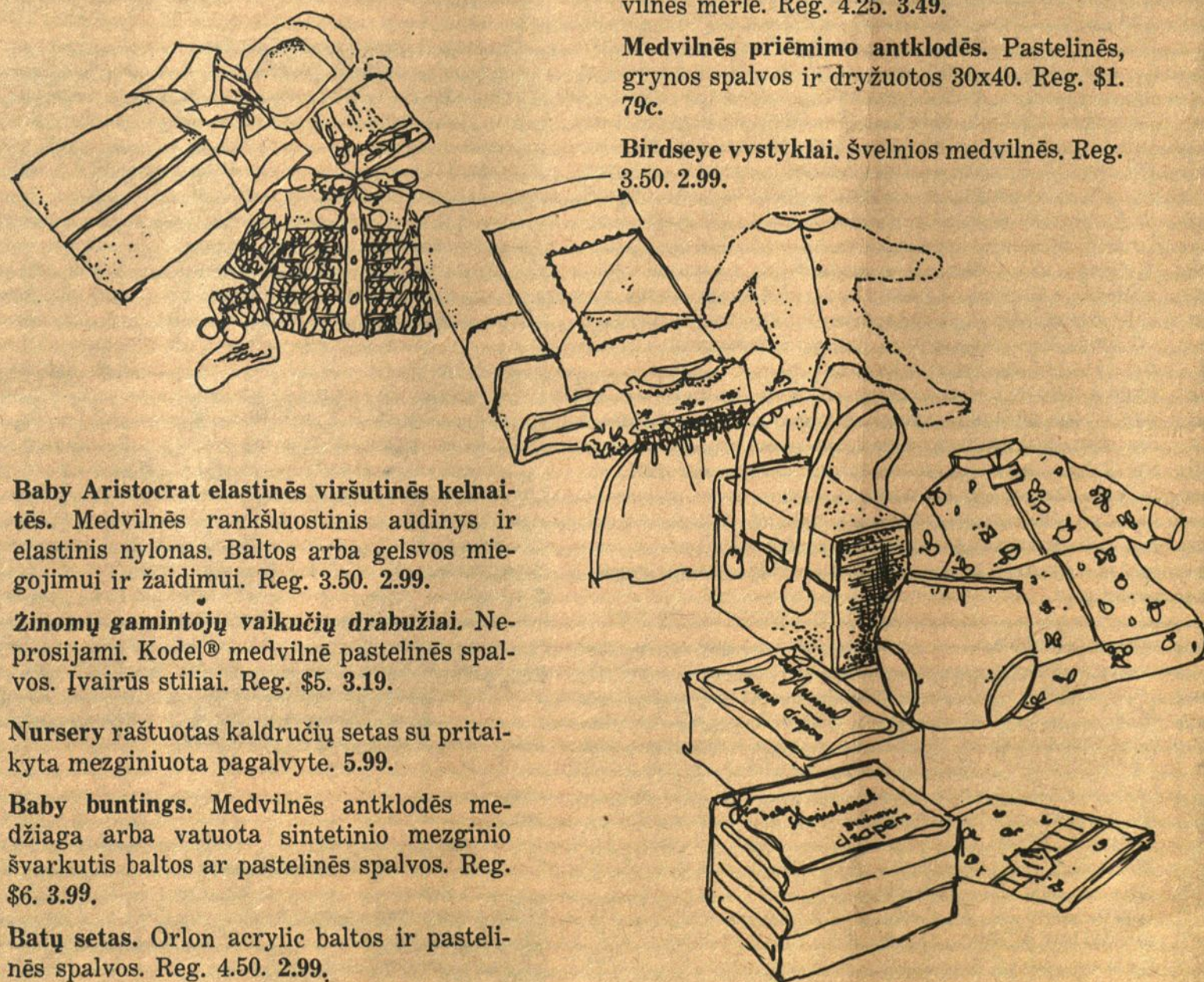
Žinomų gamintojų vaikų drabužiai

Kleinert's Duralite neperšlampamos kelnaitės. S. M. L. XL. Mašinoje plaunamo nylono. Užtraukiamo stiliaus reg. \$1. 2/1.69. Užsegamo stiliaus, reg. 1.25. 2/2.19.

Kleinert's nursery tote. Insoliuotas maišas vaikučio reikalavimams. Plastikinis, medžiagos išvaizdos užbaigimas, pilkai juodas arba mėlynas. 3.99.

Carter's užmaunami marškinėliai. Medvilnės mezginys. Be diaper tabs. Nuo 6 mėn. iki 1 metų. Reg. 2/1.59. 2/1.09.

Carter's užsegami marškinėliai. Medvilnės mezginys. Su diaper tabs. Nuo 6 mėn. iki 1½ metų. Reg. 2/\$3. 2/1.59.

Baby Aristocrat elastinės viršutinės kelnaitės. Medvilnės rankšluostinis audinys ir elastinis nylonas. Baltos arba gelsvos miegojimui ir žaidimui. Reg. 3.50. 2.99.

Žinomų gamintojų vaikučių drabužiai. Neprosijami. Kodėl medvilnė pastelinės spalvos. Įvairūs stiliai. Reg. \$5. 3.19.

Nursery raštuotas kadrūčių setas su pritaikyta mežginiuota pagalvyte. 5.99.

Baby buntings. Medvilnės antklodės medžiaga arba vatuota sintetinio mežginio švarkutis baltos ar pastelinės spalvos. Reg. \$6. 3.99.

Batų setas. Orlon acrylic baltos ir pastelinės spalvos. Reg. 4.50. 2.99.

Viskas vaikučių reikalavimams

Baby Aristocrat vatuota paklodė. Dvigubai digsnuota medvilnė 17x18". Reg. 69c. 59c.

Baby Aristocrat lopšelio paklodės. Pritaikytos su lengvai besitempiančiais galais. Medvilnė baltos spalvos ar raštuota. Reg. 1.39. 1.09.

Wamsutta miegojimo maišas. Vienas dydis tinka vaikučiams iki 18 mėn. Medvilnės su flanelės pamušalu. 4.39.

Wamsutta lopšelio paklodės. Babycare medvilnė pritaikyto stiliaus raštuota. Reg. 2.25. 1.79.

Pritaikytos pagalvės užvalkalas, 59c.

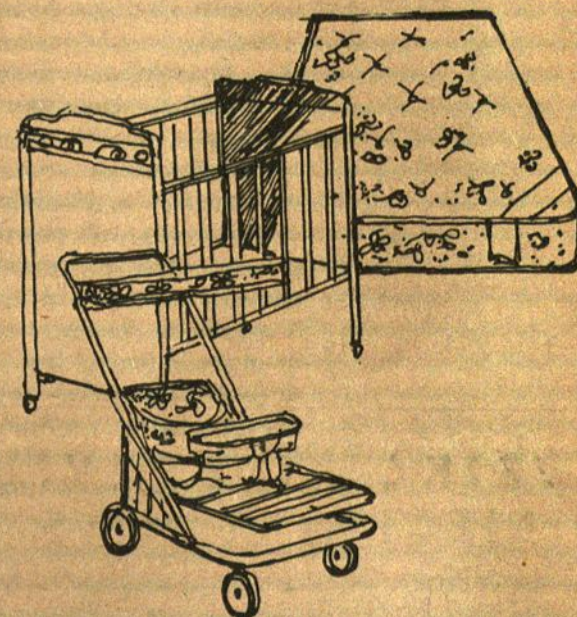
Nursery raštuota patogi antklodė. Lopšelio dydžio. Medvilnės arba nylono 3.99.

Lopšelio antklodės 36x50" sunkaus svorio 100% acrylic. Baltos, pastelinės. Reg. \$4.-\$6. 2.99-3.99.

Baby Aristocrat vystyklai. Sulankstyti medvilnės merle. Reg. 4.25. 3.49.

Medvilnės priėmimo antklodės. Pastelinės, grynos spalvos ir dryžuotos 30x40. Reg. \$1. 79c.

Birdseye vystyklai. Švelnios medvilnės. Reg. 3.50. 2.99.

Taupymas ant baldų

Baby Aristocrat lopšelis. Pritaikomos spyruoklės, dvigubai nusileidžią šonai. Dideli ratukai riešutuoto ar baltos spalvos. Reg. \$47. 36.99.

Garsaus gamintojo vežimėlis. Liuksusinio stiliaus mėlynų ramunių raštais su pritaikytu stogeliu. Vėlos krepšelis ir pritaikoma kojų atrama. Reg. \$25. 20.99.

Garsaus gamintojo aukšta kėdė. Liuksusinė sudedamo stiliaus su pritaikoma kojų atrama. Rankšluosčiams pakabinimas, didelis padeklas ir saugumo juosta. Mėlynų ramunių raštai. Reg. \$18. 14.99.

Lopšelių matracų išpardavimas

Baby Aristocrat dvigubas. Su vidinėmis spyruoklėmis. Labai sunkaus svorio, permatomas užvalkalas su ziperiu. Reg. \$25. 19.99.

Dura-Lam neperšlampamas užvalkalas. Vidinės spyruoklės. Reg. \$22. 17.99.

Baby Aristocrat tufted matracas. Dura-Lam sluogsnuotas su kietom išvidinėmis spyruoklėmis. Reg. \$16. 12.99.

Nursery raštuotas. Lygaus stiliaus su išvidinėmis spyruoklėmis, neperšlampamu užvalkalu. Reg. \$11. 8.99.

**Užsakymai priimami
paštu ar telefonu.
Skambinkite 241-3070
dieną ar naktį.**

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

PREZIDENTO ALEK-SANDRO STULGINSKIO PAGERBIMAS

Pagerbimo akade mija Clevelande įvyks sausio 18 d., sekmadienį, 4 val. p. p. Nepalaujamą Pagalbos parapijos salėje.

I škilmingos pamaldos įvyks tą pačią dieną Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje, dalyvaujant vyskupui Vincentui Brizgiui.

Pagerbimo akademijoje pagrindinę kalbą pasakys visuomenininkas Algirdas Kasulaitis. Meninę programą išpildys kamerinės muzikos ansamblis iš Chicago, vadovaujamas muziko Petro Armono.

Clevelando lietuviai kviečiami tą dieną skirti velionies prezidento Aleksandro Stulginskio pagerbimui, gausiai dalyvauti akademijoje ir pamaldose.

Pagerbimu rūpinasi Clevelando organizacijų komiteto prezidiumas, kurį sudaro pirm. Pr. Razgaitis, vicepirm. J. Daugėla ir K. Karpius, sekretorė Ona Jokūbaitienė ir narys stud. Vyt. Puškorius.

Clevelando organizacijų komiteto akademijai rengti pasitarime, įvykusiame sausio 4 d., prezidiumo sąstatais praplėstas įsijungiant Zigmui Peckui. Tame pačiame pasitarime prezidiumui buvo pavesta kreiptis į visas Clevelando lietuvių organizacijas su prašymu pri-

sidėti prie akademijos išlaidų padengimo. Kelios organizacijos atsiliepė pačiame pasitarime, skirdamos auką.

Akademijai rengti komitetas sutarė, kad pamaldose dalyvaus tik tautinė vėliava su jaunimo palyda, o į akademiją yra kviečiamos visos organizacijos su savo vėliavom.

• Inž. Jaunutis Nasvytis, ALT S-gos Clevelando skyriaus pirmininkas persikėlė į naują butą: 34200 Ridge Rd., Apt. 620, Willoughby, Ohio 44094. Tel. 944-8536.

• Svetimšaliai, neturintieji dar JAV pilietybės, sausio mėnesio bėgyje turi atlikti registraciją, užpildydami pašto įstaigoje gaunamas specialias registracijos korteles.

Neužsiregistravę gali būti smarkiai baudžiami. Partitina neatidėlioti ir tuoj pat pirmomis sausio dienomis atlikti šią prievolę — užsiregistruoti.

MIELIEJI LIETUVIAI,

Ar mes norim, ar ne — lietuvų tėvų vaikai yra lietuviai: jų gyslomis teka tas pats, kaip mūsų, lietuviškas kraujas. Bet vien tik krauju pasitenkinti negalime. Mūsų prigimtinei pareiga išlaikyti kuo ilgiausiai savo vaikuose ir lietuvišką sielą su lietuvišku jausmu, lietuviška galvoseną, lietuvių kalbą, savais papročiais, didvyriška lietuvių praeitimi ir didingos lietuvių ateities troškulių.

Tam reikalingas pla-

ningas lituanistinis ugdymas. Viena iš labai svarbių lituanistinio ugdymo priemonių yra savų (lietuvių kalba) laikraščių, žurnalų, knygų skaitymas. Todėl Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla, vykdydama švietimo vadovybės pavedimą, steigia savo mokyklos mokiniams tinkamų skaityti knygų, žurnalų knygynėlį. Jį, tėvų gelbstimi, planingai naudos mokinių skaitybai.

Šv. Kazimiero lit. mokyklos tėvų komitetas, susitaręs su mokytojų taryba, vykdo knygų rinkimo vąją.

Vajaus rengėjai maloniai prašo mokinių tėvus ir visus kitus Clevelando lietuvius peržiūrėti savo namuose turimas knygas ir nepagailėti vieną kitą jų, tinkamą mokyklai, paaukoti. O gal ir nupirkti.

Aukojamas knygas prašome pristatyti tėvų komiteto pirm. Miškinui, 18203 Neff Rd., Cleveland, Ohio 44119, tel. 486-8517 ar pranešti jam iš kur knygas atsiimti.

Nenusigąskite, jei dėl nepavykusio vajaus kas nors Jus tuo reikalu aplankytų namuose ar paturdytų telefonu.

PADEKIME VAIDILOS TEATRUI GYVUOTI

Daugelio ilgėjimasis Vaidilos teatro pasirodymų mus įkvepia — suteikia mums drąsos kreiptis į Jus, mieli Clevelando ir apylinkių lietuviai.

Esminė Vaidilos teatro dalis — meno vadovai ir vaidilos aktoriai dar nemirę ir nemiega: jie yra parengties būvyje ir tik laukia sąlygų pajudėti. Jų širdis šildo tyras lietuviškas jausmas, ir jie pasiryžę per scenos meną puoselėti lietuvių: gelbėti pavergtus ir pasiduodančius lėkštai svetimbių pagundai laisvus savuosius.

Jų išėjimas į žygį parei-

NOW.... **4** **3/4** % **on PASSBOOK SAVINGS** (per Annum)

5 1/4 % on SAVINGS CERTIFICATES

ST. CLAIR SAVINGS

813 EAST 185TH STREET/481-7800

6235 ST. CLAIR AVENUE/431-5670 • 25000 EUCLID AVENUE/261-1200
26000 LAKE SHORE BLVD./731-1200 • 6135 WILSON MILLS ROAD/449-2900

Šv. Kazimiero lit. mokyklos mokiniams suruoštoje Kalėdų eglutėje pasirodė Kalėdų senelis (J. Kijauskas), vaikučius apdovanojęs dovanėlėmis. Meninę programą gražiai išpildė patys mokyklos mokiniai, J. Carlos nuotrauka

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave. Telef. 391-1143
Cleveland, Ohio

Kviečia visus tapti klubo nariais.

Palaikydami Klubą — kartu paremsime Clevelando lietuvių organizacijas.

Penktadieniais galima vaišintis bulviniais blynais, dešromis, virtiniais ir kepta žuvimi. Kitomis dienomis įvairūs kiti valgiai.

Visi susitinkame Lietuvių Klube!

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185TH STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE

HOME and REMODELING LOANS
INSURED SAVINGS

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai.
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

Viešėdami Chicagoje aplankykite PARAMA MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

• Lietuvių Salės Bendrovės (Lithuanian Hall Co.) metinis akcininkų susirinkimas šaukiamas 1970 m. sausio mėn. 30 d., 7 val. vak. Lietuvių Salės patalpose.

DRIVERS NEEDED

Train NOW to drive semi truck, local and over the road. You can earn over \$4.00 per hour, after short training. For interview and application, call 216 — 842-5444, or write Safety Dept. Nationwide Systems, Inc., 1/2 Dohrn Terminal Building, 3832 Ridge Rd., Cleveland, Ohio 44144.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

SEWING MACHINE OPERATORS

Experienced or willing to learn. Steady employment. Pleasant working conditions. High hourly rate and piece-work. Many fringe benefits.

WORK WEAR CORP.

1768 East 25 St.
(South off Payne)

"SPRINGTHINGS FOR 1970"

Spring will be early for little Tammy-Gene announcing the Advance Ticket Sales for the 1970 Cleveland Home and Flower Show, February 28th through March 8th.

Advance Sale Tickets, now being distributed to sales points throughout Ohio and Pennsylvania, will be sold at \$1.25, representing a savings of 75¢. Box Office admission during the Show will be \$2.00 for adults, \$1.25 for children under twelve. No charge for children under six.

In addition to flower shops over 200 organizations and club outlets will participate in the advance sale and earn 25¢ per ticket for the club treasury.

Any fraternal or civic organizations interested in participating, contact the Cleveland Home and Flower Show offices, 636 St. Clair Avenue, N.E., Cleveland, Ohio 44114.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Casimir G. Oksas praneša, kad jis kandidatuos į JAV Kongresą atstovu iš Trečio Illinois Distrikto. Šiai pozicijai jis yra remiamas Amerikos Lietuvių Respublikonų Illinois valstijos Lygos. Į Trečiąjį Distrikto įeina Marquette Parkas, Beverly Evergreen Parkas, Mount Greenwood, Morgan Parkas, dalis Rose-lando ir West Pullmano.

Pirminiai partijos rinkimai įvyks 1970 m. kovo 17 d. Tuo metu Mr. Okso pavadė jau bus pažymėta ant pirminio rinkiminio bilieto.

Casimir G. Oksas yra Mutual Federal Taupymo Bendrovės executive viceprezidentas, Lietuvių Prekybos Rūmų Illinois prezidentas, priklauso Knights of Lithuania Council 112, Darius-Girėnas Amerikos Legijono Postui, SLA 322 kuopai, Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungai ir Marquette Parko Namų Savininkų Organizacijai.

Jis yra registruotas inžinierius su teise praktikuo-tis Illinois valstijoje ir pulkininkas - leitenantas JAV armijos rezerve.

LOS ANGELES

ISPŪDINGOS SKAUČIŲ KŪČIOS

Los Angeles skaučių "Palangos" tuntas suruošė labai gražias tradicines lietuviškas Kūčias, į kurias prisirinko net 220 svečių.

Sesė J. Koklienė trumpai peržvelgė Kūčių tradicijas ir skautai atrodė labai šven-

tiškai ir darbingai nusiteikę. Po tradicines žvakės uždegimo, skautų kapelionas kun. R. Kasponis pradėjo šventą vakarą su tikrai širdį pagaunančia malda.

Vakarienes metu jaunosios skautukės, paruoštos ps. R. Brazaitienės, suvaidino "Ledinuką", jų vaikiškas nuoširdumas ir šventiška nuotaika užkrėtė ir suaugusius. Po vakarienes vaišių prasidėjo Kūčių vakaro burtai: pirmiausiai — traukiamas šienas iš po staltiesių, paskui vaško liejimas... Čia ir susidarė didžiulės eilės, nes ypač mažieji, norėjo sužinoti savo ateitį. Daugumai tai buvo visai naujas ir negirdėtas burtas...

Šių Kūčių pasisekimo priežastis — nepaprastai gražus sesių sugyvenimas, bendradarbiavimas ir susiklausymas: vienos rašė kvietimus, kitos darė šiaudinukus eglutei puošti, trečios ruošė programą, bendromis jėgomis puošė salę, stalus, tvarkė maistą. Prieš šventes jaunieji skautukai, vadovaujami B. Dabšienės ir Abalkio aplankė senutes ligones, kurios negali iš namų išeiti, savo vaikiškais balseliais sugiedojo kalėdines giesmes ir taip sujudino senukes, kad tos net ašarą nubraukė...

Po švenčių skautės aplankė kelias neturtingas lietuvių šeimas ir apdovanojo jas maistu. Reik manyti, kad šis gražus skautiškas darbelis taps tradiciniu.

V. Irl.

NEW YORK

SERGA ALT S-GOS I-JO SKYRIAUS NARIAI

Antanas Jurgėla, veiklus valdybos narys-sekretorius ir SLA Centrinio skr. narys, praeita penktadienį sunegalavo širdimi, naktį išvežtas į ligoninę, yra sunkiame stovyje.

Stasys Jakštas, jau sirguliavoje antra savaitę, gydosi namuose.

Petras Pusnikas, jau antras mėnuo vargsta su koma, gydosi namuose daktaro priežiūroje. Šiuo laiku kiek geriau.

Linkime sustiprėti ir grįžti prie savo pareigų.

PADĖKA

Giminėms, draugams ir pažįstamiems už dalyvavimą

A. A.

PRANCIŠKOS BLIUMENTALIENĖS laidotuvių, paaudotas Šv. Mišias, gėles, Lietuvių Fondui sudėtas aukas, organizacijoms ir jų atstovams už pasakytas atsisveikinimo kalbas, pareiškiams užuojautas žodžiu, raštu ir spaudoje, — visiems nuoširdžiai dėkojame.

Ypatinga padėka klebonui kun. B. Ivanauskui, kunigui Budzeikai, p. I. Jonaitienei, p. V. Nagevičienei, p. B. Kazėnienei už gražų giedojimą per Šv. Mišias.

E. Blumentalių šeima

Mylimam Vyru ir Tėvui

VINCUI SANDARGUI

mirus, žmonai ANTANINAI, dukterims ANTANINAI, ONAI, SALOMĖJAI, sūnui dr. JONUI SANDARGUI ir jų šeimoms, skausmo valandoje giliai užjaučiame ir kartu liūdime

Levosė, Pranas Kriščiokaiciai
Danutė, Augustinas Virkučiai
Vilhelmina, Jonas Aušlūrai

Savanorių Kūrėjų Sąjungos Vytauto D. Chicagoje skyrius Kalėdų ir N. Metų progą gavo daug sveikinių. Į pobūvį atsilankęs prel. M. Krupavičius pareiškė, kad savanoriai apgynė ir sudarė sąlygas nepriklausimai Lietuvai kurtis ir istorija to niekad nepamirš. Taip pat buvo gautas nuoširdus sveikinimas ir Lietuvos atstovo J. Kajecko. Nuotraukoje prel. M. Krupavičius tarp savanorių. Iš kairės: Konstantinas Petrauskas, plk. Jonas Švedas, prel. M. Krupavičius ir skyr. pirm. Leonas Balzaras.

M. Nagio nuotrauka

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

KALĖDŲ EGLUTĖ

Detroito Lietuvių Namų LB lituanistinė mokykla gruodžio 21 d. suruošė Kalėdų Eglutę. Atsilankusius į šią eglutę mokinių tėvelius ir svečius pasveikino VI skyriaus mokinė Rita Neve-rauskaitė. Po to mokiniai suvaidino Austės Pečiūraitės 4-rių paveikslų kalėdinį vaizdelį "Užburtos arfos". Šiame veikale pasirodė virš 60 šios mokyklos mokinių.

Vaidinimas savo meniškais dekoracijomis, gražia veikėjų apranga ir taisyklinga lietuvių kalbos tar-se-na, sužavėjo visus. Kad šis vaidinimas buvo gerai parengtas ir suvaidintas tenka dėkoti šio veikalo autorei ir režisorei Austei Pečiūraitei, dekoracijų meist-rui M. Abariui, šviesos ir garso — J. Pusdešriui, šokių C. Naumienei. Padėka priklauso ir mokinių mamytėms, kurios įdėjo tiek daug triušio ir laiko pagaminamos tokios gražios ir kiekvienam veikėjui pritaikintus kostiumus. Po vaidini-mo sekė šokiai ir dainos.

III ir IV skyriaus mokinių grupė pašoko "Žilviti" ir V ir VI skyriaus mokinių grupė — "suktinį". Šokiams vadovavo mok. C. Naumiene ir grojo R. Arlauskas.

III, IV, V ir VI skyriaus mokiniai diriguojant mokyklos vedėjui K. Jurgui ir pianinu palydint mokin. VIII sk. R. Palaikiui padainavo keletą dainų.

Atvykęs Kalėdų senelis vaikučius apdovanojo dovanomis, o prie gražios ir meniškai papuoštos eglutės su vaikučiais buvo praversti rateliai ir žaidymai. Į šį kalėdinį rengimą žmonių atsilankė tiek, kad vos tilpo salėje. Visi buvo šeiminių-pavaišinti. LB lituanistinės mokyklos vedėjas yra Kostas Jurgutis, o tėvų komitetui pirmininkauja dr. B. Kvietytis.

DETROITO LIETUVIŲ NAMŲ DRAUGIJOS NAUJIEJI ŠIMTININKAI

Gruodžio 5 d. Dirvoje rašiau, kad prie Lietuvių Namų rengiamai automobiliams pasistatyti aikštei, baltiaus metu naujų šimti-

ninkų buvo sudėta \$2,000. Dabar čia išvardinsiu tuos naujuosius šimtininkus:

Po \$200.00 Juozas Briedis. Po \$100.00 Jonas Maršalkovičius, Bronės ir Vladas Seleniai, Birutė ir Petras Januškos (Windsore), Vacys Urbonas, Jan S. Hil-lenbrand, Liudas Grunavas, Vladas Mangaudas (Toledo), Juozas Černiauskas, Kazys Ivoškus, Vytautas Al-kevičius, dr. Naikauskienė (Windsore), Povilas Banel-kevičius, Antanina Jonynienė, Povilas Vaitekūnas, Kostas Čiuželis, Jonas Butkus ir Lionginas Pečiūra (Ann Arbor).

Po \$50.00 Sophia Paknienė (Toledo) ir \$20.00 P. Šalkus (Toronto).

Baliuje nedalyvavo, bet aukojo po \$10.00:

Robertas Tamulionis, dr. Aleksas Zotavas, Vytautas Bauža, Adolfas Rimkus ir Jonas Urbonas.

Lietuvių Namų Draugijos baliui praėjus naujų šimtininkų eilės vis didėja ir aukos plaukia:

Po \$100.00 Jonas ir Marcelė Vaitkūnai, Rimgaudas Švoba, dr. Otonas Vaitas, Charlenė Stanko, dr. Juo-zas Šidagis, Jadvyga Grinienė, Algirdas Vaitekaitis, Juozas Gruzdas, Robertas Tamulionis, Antanas Bara-kauskas, Bernardas Navickas, Stasys Petrauskas, dr. Petras žemaitis ir dr. Silvestras Pragulbickas-Pregel.

Po \$75.00 Vincas Žebartavičius ir \$60.00 Juozas Sakalas. Lietuvių Namų Draugijos Valdyba ir toliau registruoja naujus šimtininkus ir priima aikštei įrengti pinigų. Jau esantieji L. N. D-jos nariai yra kviečiami savo įnašus padidinti.

DETROITO LIETUVIAI NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIME

Nežiūrint storos sniego dangos ir prasidėjusio šalčio į Lietuvių Namus, Naujuosius Metus sutikti prisirinko virš 300 žmonių ir pripildė abi sales. Naujųjų Metų sutikimo programą pravedė akt. Justas Pusdešris.

L. N. Draugijos ir Da-

riaus ir Girėno klubo pirminkas dr. V. Mileris pasveikino su Naujaisiais Metais ir kvietė visus įsijungti į Detroito Lietuvių Namų Draugiją.

Dvylikta valandai išmūšus buvo pakeltos šampano taurės ir sugiedotas Lietuvos Himnas.

Naujųjų Metų sutikime grojo Michell orkestras, skaniais valgiais valgydino vyr. šeiminkė Vladė Šiurkienė ir jos štabas, o "trokštančius" aptarnavo vicepirmininkas Jonas Atkočaitis su savo gvardija.

Justo Pusdešrio ir Edvardo Vasiliausko dėka salė buvo gražiai išpuošta.

Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkės suruoš-tame Merchy kolegijoje Naujųjų Metų sutikime dalyvavo 200 žmonių. Naujųjų metų sulaukus žodį tarė ir atvykusius pasveikino LB Detroito apylinkės pirminkas inž. Jonas Gaižutis.

Ateitininkų jaunimas Naujuosius Metus sutiko Dainavoje.

• LB Detroito apylinkės seniūnų ir Lietuvių Fondo vajaus įgaliotinių su žmo-nomis susirinkimas ir pietūs įvyksta sausio 11 d., 12:30 val. Lietuvių Namuose.

• Jaunimo Choro tėvų komitetas gruodžio 28 d. Šv. Antano parapijos patalpose turėjo posėdį. Pranešimus padarė choro vedėjas muz. Stasys Šližys, aktorius J. Pusdešris ir tėvų komiteto pirmininkas Jonas Bartkus.

CHICAGO

• New Yorko Metropolitan Operos solistės Lilijos Šukytės koncertas, ruošiamas Lietuvių Fondo, įvyksta Chicagoje š. m. kovo mėn. 1 d., 7 val. vakaro, Orchestra Hall, 220 So. Michigan Avenue. Koncerto pelnas skiriamas paremti lietuvių kalbos lektūros atidarymo Chicago's Universi-tete.

Bilietai: Lietuvių Fon-das, 6643 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, telef. 778-2858 ir "MARGINIAI", 2511 West 69th St., Chicago, Ill. 60629, telef. 778-4585. (Sk.)

Buvo aptarta operetės "Piršlybos Šapnagiuose" pastatymas gegužės 17 d. Redee-mer parapijos salėje. Išrinktas naujas 1970 me-tams jaunimo choro tėvų komitetas iš šių asmenų: pirmininkas Jonas Bartkus, sekretorius ir išdininkas dr. Jonas Mikalionis, nariai: Marija Mikailienė, Bronė Kiaulienienė ir Balys Rūkštelė.

• SLA 200 kuopos susirinkime gruodžio 14 d. buvo išrinkta nauja kuopos valdyba 1970 metams: pirminkas A. Sukauskas, vice-pirmininkas V. Kazlauskas, sekretorius R. Sukauskas, išdininkė M. Grinienė ir iš-do globėjai: A. Vaitkūnienė, S. Dryža ir J. Kairys.

A. Grinius

HELP WANTED MALE

INDUSTRIAL ELECTRICIAN JOURNEYMAN

Have immediate opening for man with journeyman card or equivalent experience. Knowledge of machine operation & control circuits required. Apply or phone 496-2215 for interview appointment.

HAAS CORPORATION

236 W. CLARK

MENDON, MICHIGAN

An Equal Opportunity Employer

(1-7)

SEWING MACHINE OPERATORS

Experienced on power machines for garments. Steady work.

KUTTNAUER MFG. CO.

2189 BEAUFIT

DETROIT, MICH.

(313) 567-0444

(2-5)

We Offer To Savers

SAVINGS CERTIFICATE

5 1/4%

6 or 12 MONTH \$10,000 or MORE

Savings certificates issued for six months or one year-in minimum amounts of \$10,000.00, and thereafter in multiples of \$1,000.00. Earnings are paid at maturity.

4 3/4%

per annum

Passbook Savings Accounts

Paid Quarterly

Computed and Paid as of:

Mar. 31 - June 30

Sept. 30 - Dec. 31

5%

6 or 12 MONTH \$5,000 or MORE

Savings certificates issued for six months or one year-in minimum amounts of \$5,000.00, and thereafter in multiples of \$500.00. Earnings are paid at maturity.

Mutual Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION

2212 W. CERMAK RD. Chicago, Ill. 60608 Virginia 7-7747

PETER KAZANAUSKAS, PRESIDENT